

HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ KİTABI

LİMİT HIZLI OKUMA
LİMİTHIZLIOKUMA.COM

2017

GİRİŞ

A-HIZLI OKUMA NEDİR

- 1- Hızlı Okumanın Tarihçesi
- 2- Hızlı Okumanın Amacı ve Faydaları

B-TÜRKİYE’DE VE DÜNYADA OKUMA ALIŞKANLIĞI

- 1- Okuma Kültürü Nedir?
- 2- Türkiye’de Kitap Okuma İstatistikleri
- 3- Türkiye’de Kitap Okuma Oranı
- 4- Türkiye’de Kitap Okuma Oranı TÜİK
- 5- Türkiye’de Kitap Okuma Oranı Grafikleri
- 6- Türkiye’de Kitap Okuma Oranı Düşüklüğünün Nedenleri
- 7- Kitap Okuma Oranını Arttırmak İçin Neler Yapılabilir?

C- HIZLI OKUMA HAKKINDA BİLİNMESİ GEREKENLER

- 1- Okuma Hızı Ne Kadar Arttırılabilir?
- 2- Hızlı Okuma Yetenekle İlgili Midir?
- 3- Hızlı Okuyunca Okunanlar Anlaşılır Mı?
- 4- Hızlı Okuma Okul ve Sosyal Hayatta Başarıyı Nasıl Etkiler?
- 5- Hızlı Okumak İçin Ne Yapmalı?

D- HIZLI OKUMA

1. Doğru Okuyor Muyuz?
2. Nasıl Doğru Okuyabiliriz?
  - a. Doğru okuma için gerekli iç faktörler
  - b. Doğru okuma için dış faktörler
3. Hızlı Okuma ve Anlama Arasındaki İlişki

E- OKUMA HATALARI

- 1- Sesli Okuma
- 2- Heceleyerek Okuma
- 3- Kelimelerin Altında Parmak Ya Da Kalem Gezdirme
- 4- Geriye Dönme
- 5- Konsantrasyon Eksikliği
- 6- Anlayamama Korkusu
- 7- Uygun Okuma Ortamı Oluşturulamaması
- 8- Hızlı Okumaya Karşı Önyargılar
- 9- Kelimeleri ve Harfleri Karıştırma
- 10- Hedefsizlik

F- DOĞRU HIZLI OKUMA İÇİN GEREKENLER

- 1- Fiziki Ortam Oluşturma
  - a. Sessizlik
  - b. Işıklandırma
  - c. Kitabın Özellikleri
  - d. Kitap Okuma Mesafesi
  - e. Göz Sağlığı
  - f. Okuma ve Oturma Şekli
  - g. Okuma Ortamı Önerileri
- 2- Amaç Belirleme
- 3- Okuma Hızı Seçme
- 4- Konsantre Olma
- 5- Çözüm Odaklı Okuma
- 6- Anahtar Kelimeler Belirleme

G- HIZLI OKUMA TESTİ

- 1- Okuduğunu anlama oranını ölçme
- 2- Okuma ve anlama hızı ölçme
- 3- Hızlı Okuma Testi Sonuçları Değerlendirme

H- HAFIZA TEKNİKLERİ

- 1- Bellek
- 2- Duyusal Kayıt
- 2- Kısa Süreli Bellek
- 4- Uzun Süreli Bellek
- 5- Bellek Geliştirme Yöntemleri

I- HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ

- 1- Göz Hareketlerinizi Anlayın ve Gözlerinizi Yönetin
- 2- Anlama Hızınızın Üstüne Çıkın
- 3- Ön Okuma Yapmak
- 4- İndeks Tarama, Anahtar Kelime Bulma
- 5- Kelime Hazinesini Geliştirmek
- 6- Sezgisel Gücünüzü Arttırın
- 7- Hedef Belirleyin
- 8- Aktif Okuma Tekniği
- 9- Okuma Hızı Seçme
- 10- Seçmeli Okuma Tekniği
- 11- Kaymağını Alma Tekniği
- 12- 5n1k Tekniği
- 13- Sütun Okuma Tekniği
- 14- Okuma Öncesi Hazırlık

J- HIZLI OKUMA EGZERSİZLERİ

- 1- Aktif Görme Alanının Genişletilmesi
- 2- Göz Kaslarının Geliştirilmesi
- 3- Odaklanmayı Geliştirme Egzersizleri
- 4- Gözleri Hızlandırma Egzersizleri
- 5- Anlamlandırma Egzersizleri

K- HIZLI OKUMA GÖZ EGZERSİZLERİ

1- Hızlı Okumada Gözün Önemi

- a. Göz ve Okuma İlişkisi
- b. Aktif Görme Alanının Hızlı Okumaya Etkisi

2- Aktif Görme Alanı Nasıl Geliştirilir?

3- Aktif Görme Alanı Genişletme Egzersizleri

- a. Egzersiz 1
- b. Egzersiz 2
- c. Egzersiz 3
- d. Egzersiz 4
- e. Egzersiz 5
- f. Egzersiz 6
- g. Egzersiz 7

4. Hızlı Okuma Göz Egzersizleri

- a. Göz Egzersiz, 1
- b. Göz Egzersizi 2
- c. Göz Egzersizi 3
- d. Göz Egzersizi 4
- e. Göz Egzersizi 5
- f. Göz Egzersizi 6
- g. Göz Egzersizi 7

L - HIZLI OKUMA METİNLERİ (ALİŞTIRMALAR)

1. Okuma Metni 1- Alageyik
2. Okuma Metni 2- Yonca Kız
3. Okuma Metni 3- Engelliler ve Spor
4. Okuma Metni 4- Siyaset Biliminin Konusu
5. Okuma Metni 5- Mor Salkımlı Ev

GİRİŞ

Milyarder Bill Gates, “Bir süper güç dileme hakkım olsa bunu daha hızlı okuma becerisi kazanmak için kullanırdım.”

ABD’li iş adamı Warren Buffet ise; *hayatının belki de 10 yılını yavaş okuyarak* harcadığını belirtiyor.

Bilgi en değerli hazinedir, hızlı okuma becerisi ise şüphesiz ki öğrenme ve bilgiyi edinme hızımızı da artıracak önemli becerilerden bir tanesidir.

O halde nasıl daha hızlı okuruz?

Hızlı okuma ile ilgili istatistiklere ve hızlı okuma teknikleri hakkındaki çalışma ve egzersizlere hep birlikte bakalım.

Nasıl daha hızlı okuyabileceğimizi öğrenmeden önce okuma hızımıza bir göz atmakta fayda var.

Ülkemizde yapılan bir araştırma sonucuna göre yetişkinlerde ortalama okuma hızının bir dakikada ortalama 183 kelime olduğunu gösteriyor.

Ülkemizdeki okullarda yapılan bir araştırmaya göre öğrencilerin okuma hızları şöyle çıkmıştır.

- 1. Sınıf > 45 DOKS (Dakikada Okunan Kelime Sayısı)
- 2. Sınıf > 73 DOKS
- 3. Sınıf > 91 DOKS
- 4. Sınıf > 97 DOKS
- 5. Sınıf > 120 DOKS

Kitap okuma alışkanlıkları üzerine TÜİK’in yaptığı bir araştırmada; hiç kitap okumam diyenlerin oranı yüzde 31.32, 1-10 kitap okurum diyenlerin oranı ise yüzde 43,91 çıkmıştır.

Ülkemizde okuma hızı ve oranları düşüktür; fakat gün geçtikçe bu oranlar pozitif yönde gelişmekte ve iyileşmektedir. Gelişmiş toplumlarda, okuma hızı ve okunan sözcüklerin ortalaması yüksektir. Türkiye’de de yükselmektedir. Herkesin, daha çok ve daha hızlı okuyan bir seviyede olması, dileğimizdir. Bu amaçla hazırladığımız bu kitabımızda hızlı okuma ile okumayı daha verimli hale getirip, bireylerin daha hızlı okumasını sağlıyoruz.

Hızlı okuma kitabını tamamladığınızda,

- Okuma hızınızı köklü bir şekilde arttıracak,
- Dikkat ve motivasyon seviyenizi yükseltecek,
- Görme yeteneklerinizi geliştirecek,
- Yanlış okuma hatalarından kurtulacak,
- Okulda, günlük yaşantıda, çalışma hayatınızda hızlı okuma ile farklılık yaratacak,
- Zamandan tasarruf edip okumada kendinize güven kazanacaksınız.

LİMİT HIZLI OKUMA

LIMITHIZLIOKUMA.COM

A. HIZLI OKUMA NEDİR?

Hızlı okuma metinlerin belirli süre içinde anlayarak okunması demektir. Hızlı okuma, göz kaslarını eğiten, gözün görme alanını genişletip kelimeler üstünde başıboş gezinmesini önleyen bir okuma tekniğidir. Hızlı okuma ile göze etkin bir tempo kazandırılır ve görme ile algılama arasında uyum sağlaması yapılır.

Hızlı okuma İngilizce "Speed Reading" olarak geçer. Hızlı okuma yapmak demek metinleri hızlıca okumak değildir. Metinleri hem hızlı okumak hem de anlamak demektir. Buna "anlayarak hızlı okuma" denir. Eğer okuduklarınızı anlamadıysanız hızlı okumuş sayılmazsınız.

Görme keskinliği, tecrübe, analiz ve hızlı okuma teknikleri sayesinde okuma hızı 10 kata kadar çıkarılabilir. Burada kilit nokta görme keskinliğidir. Çünkü amaç kelimeleri hatta cümleleri daha hızlı ve keskin görebilmektir.

Hızlı okumak geliştirilebilir bir yetenektir. Çoğu insan belli bir standartta okuma yapabilir ancak çok kitap okuyanlar ya da doğuştan yetenekli olanlar daha hızlı okuyabilirler. Fakat gerçek olan şudur ki eğitimle, çok zeki ya da yetenekli insanlardan çok daha hızlı okuyabilirsiniz. Çünkü hızlı okuma, eğitim ile kazanılabilen bir yetenektir.

Ülkemizde okuma hızı ortalaması dakikada 160 ila 220 kelime arası olarak değişmektedir.

1. Hızlı Okumanın Tarihçesi

[Hızlı okuma teknikleri](#) ilk olarak II. Dünya Savaşı sonlarında geliştirilmeye başlanmıştır. II. Dünya Savaşı sırasında, Alman Hava Kuvvetleri Londra'yı bombalarken, İngilizler pilotlarının ve kulelerde bekleyen gözcülerinin reaksiyon kabiliyetlerini artırmak istediler.

Ohio Üniversitesi'nden Dr. Renshaw'ın geliştirdiği 'takistoskop' aletiyle subaylar talim edildi. Göz algılama hızını geliştiren bu aletin merceği, saniyenin 25, 50'si ve 100'ü hızlarda resim ve şekiller gösteriyordu. İlk başta, hiçbir şey algılayamayan subaylar, zamanla resim ve şekilleri çok net bir şekilde görmeye başladılar.

II. Dünya Savaşı esnasında İngiliz ve Alman uçakları İngiliz semalarında inatla ve kararlılıkla savaşıyorlardı. Alman Hava Kuvvetleri'ne bağlı uçaklar Londra'yı yerle bir ediyorlardı. Bu sırada İngiliz kule gözcüleri üstlerine doğru gelen savaş uçaklarına bakıp, bu uçakların dost veya düşman olduğunu kestirmeye çalışıyorlardı. Halkın sığınaklarına saklanabilmeleri için yaklaşmakta olan uçakların amblemlerini erken bir şekilde teşhis edip halkı geç olmadan ikaz etmeleri gerekiyordu.

Bu nedenlere benzer bir tarzda, yaklaşmakta olan düşman uçaklarının sembollerini İngiliz savaş pilotlarının da çok hızlı bir şekilde fark etmesi hayati bir önem taşıyordu. Fakat çoğu kez İngiliz pilotlar ve gözcüler düşman uçaklarını fark etmekte geç kalıyorlar ve Londra semalarındaki düşman uçakları şehri bombalamaya başlıyordu. Yaşanmakta olan bu çaresizliğin önüne geçmek adına Ohio Üniversitesinde buluşlar yapan Dr. Renshaw'ın takistoskop adındaki aleti geliştirmesi ile beraber İngiliz savaş pilotları ve gözcülerinin göz hızlarını geliştirerek binlerce belki de milyonlarca İngiliz vatandaşının hayatını kurtarmıştır. Bu aletle İngilizler kalifiye pilot ve gözcüler yetiştirdi.

Eğitim sırasında İngiliz pilot ve gözcülere dost ve düşman uçaklarının büyükçe fotoğraflarını gösterdiler. Bu fotoğraflar eğitim ilerledikçe gitgide küçülmeye hatta fotoğrafın belirip kaybolma süresini minimum seviyeye kadar indirdiler. Bu eğitimler esnasında İngiliz gözcüler ve pilotların algılama hızları inanılması güç seviyelere yükseldi. Eğitim sürecinin bu kadar pozitif geçmesinden dolayı Almanların bombardıman

uçakları geçmişe nazaran çok daha erken tespit ediliyor ve İngiliz savaş pilotlarının tepkileri çok daha hızlanırken gözcüler de vatandaşlarına daha erken uyarılarda bulunarak sığınaklara gitmelerine olanak sağlıyorlardı.

Bu buluş Dünya'da yankı uyandırırken, Amerikalı uzmanlar bu buluşun kelimeleri algılamayı hızlandırmada işe yarayıp yaramayacağını test etmeye karar verdiler ve bu şekilde hızlı okuma teknikleri ortaya çıktı. Vücudumuzdaki diğer bütün organlar gibi gözümüzde geliştirilmeye açık bir organdır. Göz egzersizleri yaptıkça görünen resim (her ne olursa olsun harf, sayı, vs.) çok daha hızlı bir şekilde beyine yollamaya alıştı.

Sinema perdeleri ilk çıktığı dönemlerde çok küçük olduğundan dolayı yapılan sinema filmleri o küçük perdeye sığacak şekilde çekilirdi. Bunun sebebi ise o dönemlerde gözün, başımızı çevirmeden yalnızca bu kadar bir alanı görülebileceği sanılıyordu. Amerikalı uzmanlar 1950'li yıllarda algılama eşiğini ortaya çıkarmasıyla beraber göz ucuyla da görme gerçeğini sinemaclar kaparak sinema perdelerini bugünkü boyutlarına getirdiler.

İşte bu tarz teknikler ile birlikte başımızı sağa veya sola çevirmeye gerek duymadan, gözümüz oldukça geniş bir alanı tarayıp gördüğümüz resimleri beynimize hızla gönderebiliyor.

Sinema dünyasının kullanmayı akıl ettiği bu müthiş buluşu hızlı okumaya uyarlardılar ve gözün her bir kelimeye tek tek odaklanması yerine göz egzersizleri ile gözün aktif görme alanı genişletilerek 2-3 hatta 4 kelimeye birden odaklanması, yapılan egzersizlerle de bu kelime gruplarının daha hızlı algılamasını sağladılar. Satırın çok daha geniş bir bölümünü algılamayı sağlayarak hızlı okuma tekniklerinin en etkili şekli alması sağlanmıştır.

2. Hızlı Okumanın Amacı ve Faydaları

Dünya hızla gelişirken artık her şey daha hızlı tüketilir hale geldi. Gündem, haberler, bilgilere yetişmek çok zorlaştı. Hayat akıp giderken ona uzaktan bakmak yerine onu ellerimizin arasına alabilir, ona ayak uydurabiliriz. Bunun için de hızlı okumak şarttır. Çünkü hızlı okumak zamandan tasarruf ettirir. Daha hızlı öğrenirsiniz. Kendinizi daha iyi ve daha hızlı geliştirirsiniz. Zaman akıp giderken siz arasında kaybolmazsınız. Hızlı okumak öğrenme hızınızı artırır, motivasyonunuzu güçlendirir, başarılarınızın sürekliliğini sağlar, hafızanızı geliştirir.

Hızlı Okuma Öncesi

- Kelimeleri bir ve ikili gruplar halinde okur, (yaklaşık 9 karakter)
- Satırları okurken sık sık duraksamalar yaşar, okuduklarına tekrar döner,
- Ortalama sınav sorusunu 40-45 sn.de okur,
- Ortalama 1 kitabı 9-12 saatte okur,
- Odaklanma, konsantrasyon ve dikkat dağınıklığı sorunları yaşar,
- Yavaş okumadan dolayı okumada bütünlük kuramaz,
- Dakikada ortalama 183 kelime okur.

Hızlı Okuma Sonrası

- Kelimeleri 3-4'lü kelime grupları halinde okur, (yaklaşık 20 karakter)
- Satırları daha akıcı okur, okuduklarını tekrar etmez,
- Soru başına 5-7 sn. artırarak toplamda ortalama 45 dk. artırır,
- Ortalama 1 kitabı 2-3 saatte okur,
- Odaklanma, konsantrasyon ve dikkat dağınıklığı sorunlarını en aza indirir,
- Yazının bütününe hakim olur, kalıcı bilgiler edinir,
- Dakikada ortalama 456 kelime okur.

B. TÜRKİYE'DE VE DÜNYA'DA KİTAP OKUMA KÜLTÜRÜ

“Bir kitap okudum dünyam değişti”

Okuma, yazılı kodların zihinde çözümlenip anlamlı hale getirilmesi eylemidir. Tanım olarak okumak bu anlamda kullanılır. Ancak okuma alışkanlığı, düzenli kitap okumayı da ifade eder. “Çok okuyan” ifadesi okuduğunu çok çözümlenip anlamında değil de kitap okumaya ayrılan zamanı anlatır. Okuyan insan Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisinde zirve basamak olan “kendini gerçekleştirme” basamağına daha çok yaklaşır.

Kişi okuyarak kendini bulur, zenginleşir, kültürü, bilinci artırır. Eğlenir, güzel vakit geçirir. Her insan farklı amaçlar için okur. Kimisi bilgilenmek için okurken kimisi eğlenmek için okur. Bu nedenle kitap okumanın okuyucuya ne gibi faydalar sağlayacağını anlamak için okuyucunun kitap okumayı sevmesi ve bu yönde kendini geliştirmesi şarttır. Özellikle lise çağında dil anlatım ve edebiyat derslerinde yapılan zorunlu okumalarda çocukların okumaya karşı olan ilgileri artırılarak zorunlu okumadan okuma kültürüne doğru bir geçiş yaptırılmalıdır. Bu da çocuklara okumayı sevdirecek mümkün olacaktır.

1. Okuma Kültürü Nedir?

Okuma alışkanlığı ile okuma kültürü farklı kavramlardır. Okuma kültürü bireyin zorunlu okuması gereken kitaplar dışında hangi kitapları okuduğu, ne kadar okuduğu ile ilgilidir. Bireyin kitabını aldığı yazarlar, ilgilendiği yayınevleri, takip ettiği süreli yayınlar yazarın okuma kültürünü oluşturur. Çünkü bireyler bir yazarın kitabını okurken o yazarın duygu ve düşünceleri ile bir noktada buluşurlar. Bu her yazar için

mümkün olmaz her okuyucunun yazarlardan aldığı enerji farklıdır. Bu durumda kişinin karakteri, eğitimi ve ilgi alanlarının da etkisi vardır. Bir okuyucu sürekli aşk romanları okuyabilir. Başka bir okuyucu aşk romanlarını gereksiz bulup sadece fikri ve siyasi kitapları okuyabilir. Eğer ikisi de okumaya devam ediyor ve sevdikleri kategoride okumayı bırakmıyorlarsa ikisini de oturmuş bir okuma kültürü vardır diyebiliriz. Okunan yazarların edebiyat dünyasındaki konumu, okuyucunun anlayabildiği yazı dilinin ağırlığı gibi etkenler de okuma kültürünün bir parçasıdır.

2. Türkiye'de Kitap Okuma İstatistikleri

Ülkemizde kitap okuma istatistiklerine bakıldığında düzenli olarak kitap okuyanların %35,4'ü 7 ila 14 yaş arasındaki okul çağı çocuklarıdır. Bu çağdaki çocukların okuduğu kitaplar da zorunlu olarak okutulan kitaplardır. Bu nedenle Türkiye'de düzenli kitap okuma alışkanlığı bulunmuyor. Türkler kitapları rastgele seçiyor ve düzensiz okuyor. Aşağıda Türkiye'de kitap okuma oranı ve kişi başına düşen kitap sayısı gibi istatistikler paylaştık.

3. Türkiye'de Kitap Okuma Oranı

Türkiye'de 2014 verilerine göre kişi başı okunan kitap sayısı yılda 7.2 olarak belirlenmiştir. Dünya'da kitap okuma oranına baktığımızda Japonların %14'ü Amerikalıların %12'si, Fransızların %21'i düzenli kitap okurken, Türklerde bu rakam % 2 olarak tahmin ediliyor. Türklerde düzenli kitap okuma alışkanlığı olmadığı kanıtlanmış bir gerçektir. Ancak basılan kitap sayısı konusunda işler biraz değişiyor. Çünkü ülkemizde 2013 yılında 620 milyon 751 bin kitap basılmış bu da kişi başına yılda 8 kitap basıldığı anlamına geliyor. Bu rakama milli eğitimin zorunlu ders kitabı olarak bastırıldığı milyonlarca kitabın da dahil olduğunu söylemeliyiz.

Türkiye'de düzenli olarak bir yazarı takip eden okuyucu kitlesi sadece %15.8 yani %85'lik bir kısım kitaplarını rastgele seçiyor. Kitap seçerken belli bir yayınevini seçen okuyucu kitlesi ise sadece %10, yani yayınevinin kim olduğu okuyucuyu hiç ilgilendirmiyor. Halk kütüphanelerini varlığı halkın büyük çoğunluğu tarafından biliniyor. Ancak hiç kimse kullanma ihtiyacı hissetmiyor. Kütüphane kullanma alışkanlığı ise %1 civarında...

Türkiye'de illere göre kitap okuma oranlarına baktığımızda en çok kitap okunan iller: Yalova, Kocaeli, Sakarya, Düzce ve Bolu olarak belirlenmiştir. Ülkemizde en çok okunan kitap türü roman ve öyküdür. Romanlar arasında ise aşk romanları birinci sırayı almaktadır.

Avrupa'da kitap ihtiyaç listesinde 18. sırada yer alırken ülkemizde 222. Sıradadır. Birleşmiş Milletler araştırmasına göre kitap için Norveçli yılda 137, Alman 122, Belçikalı ve Avustralyalı 100, Güney Koreli 39 Dolar ayırmaktadır. Bu rakamlar Dünya ortalamasında 1,3 Dolar'dır. Ülkemizde ise bir kişi kitaba yılda ancak 0,45 Dolar yani 45 sent ayırabilmektedir (Türkiye'de Kitap Okuma Oranı, 2013) Türkiye 173 ülke arasında kitap okuma oranı olarak 86. sıradadır.

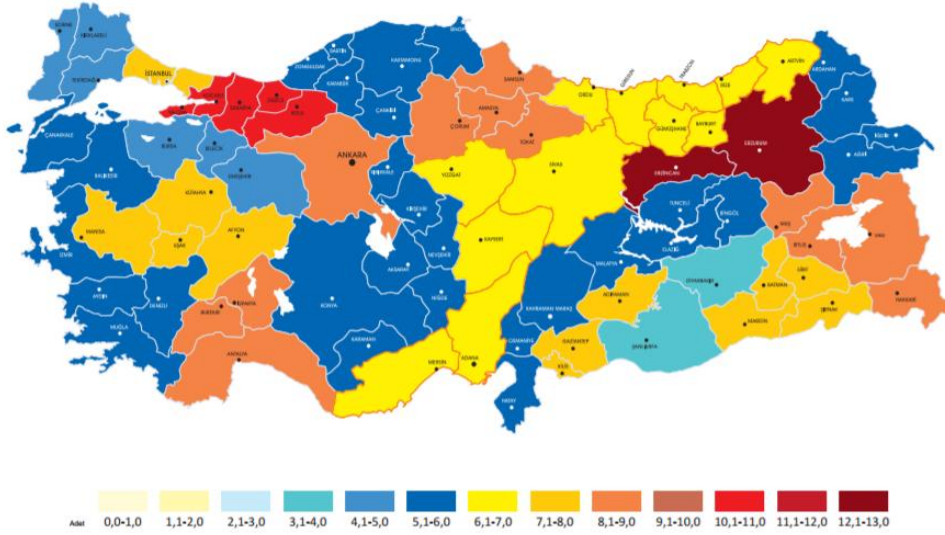
4. Türkiye'de Kitap Okuma Oranı TÜİK

TÜİK verilerine göre kitap okuma oranlarımız da çok kötü bir tablo oluşturuyor. TÜİK, Uluslararası Standart Kitap Numarası (ISBN) 2011 istatistikleri 'ne göre Türkiye'de her 100 kişiden sadece 4,5 kişi kitap okumaktadır. Buna göre ülkemiz Malezya, Ermenistan ve Libya gibi ülkelerin de gerisinde kalmaktadır. Ülkemizde bir yılda 500 milyondan fazla kitap basılmaktadır. Bu rakam MEB kitapları dâhildir. Ancak Japonya'da bir yılda basılan kitap sayısı 4 milyar 200 milyondur. Türkiye'de kitap okuma oranı 2016 rakamları da hemen hemen aynıdır.

5. Türkiye'de Kitap Okuma Oranı Grafikleri

En az kitap okunan bölgeler Trakya ve Şanlıurfa civarı olurken, en çok kitap okunan bölge Sakarya ve Bolu civarıdır.

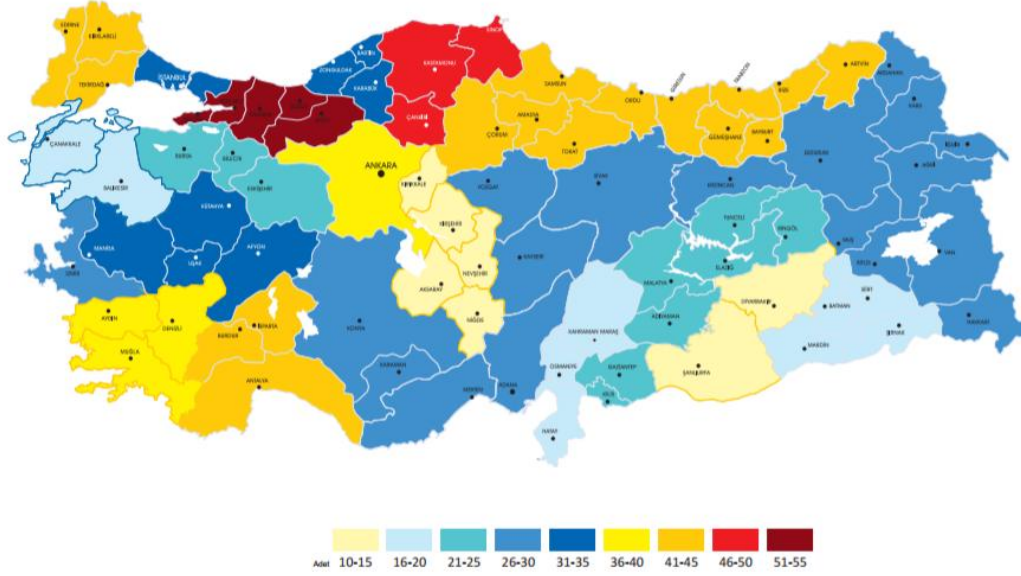
Bir Yıl İçinde Ortalama Okunan Kitap Adedi

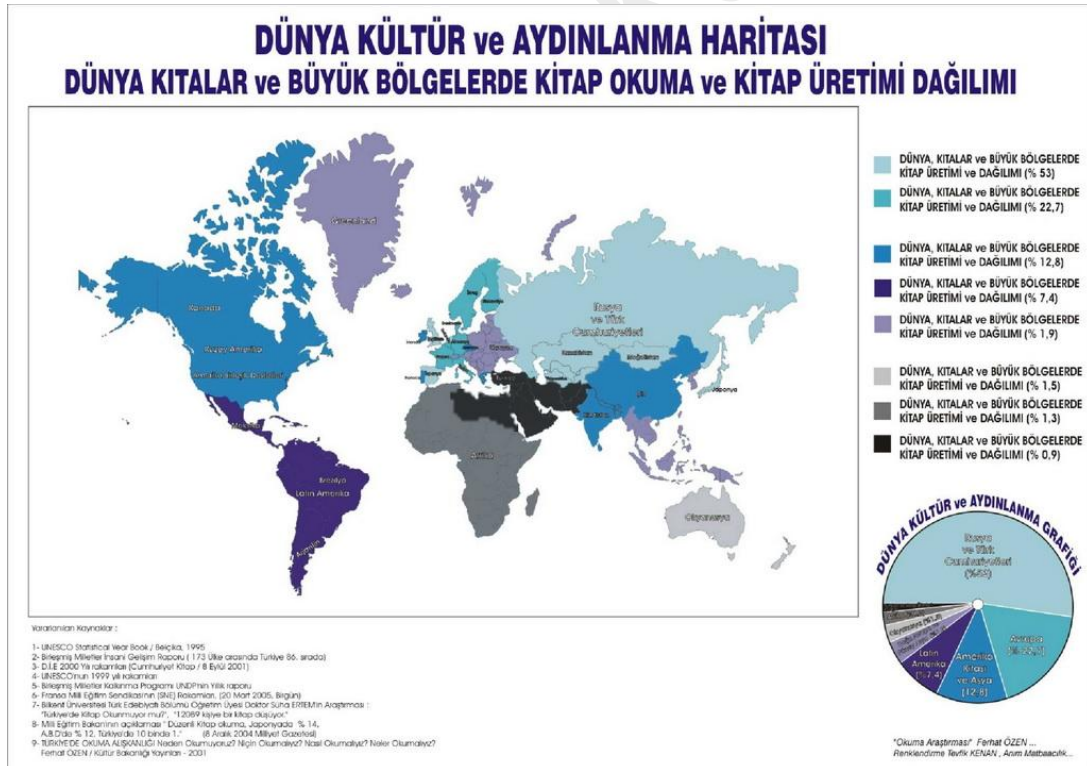
Ders kitabı dışında sahip olunan kitap sayısının illere göre dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Evinizde ders kitapları dışında sahip olduğunuz kitap sayısı nedir ?

Aşağıdaki grafikte ise dünya üzerinde kitap basım oranı grafiğini görebilirsiniz.

6. Türkiye'de Kitap Okuma Oranının Düşüklüğünün Nedenleri

Ülkemizde kitap okuma oranlarının düşük olmasının nedenini kitap okuma alışkanlıklarına ya da zaman darlığına bağlamak yanlış olacaktır. Öğrencilere ve gençlere sorduğunuzda alacağınız cevap “sıkılıyorum” olacaktır. Ancak kitap okuma oranlarının düşük olmasının birden fazla nedeni ve tarihsel bir süreci vardır.

Matbaanın lale devrinde (oldukça geç) ülkemize gelmesi, matbaanın gelmesine rağmen az sayıda kitabın basılması, Türk devletlerinde yöneticilerin kitaba olan bakış açıları, eğitim sistemlerinin kitaplar konusundaki dayatmacı tavrı, kitapların bir ihtiyaç değil bir zorunluluk ya da bir ödev gibi gösterilmesi kitap okuma kültürümüzü derinden sarsan faktörlerdir.

İnsanlar kitap okumanın bir ihtiyaç olduğunu keşfetmelidir. Aksi halde asla kitap okumazlar. Çünkü kitabın bir ödev ya da zorunluluk olduğu duygusuna kapılan insan kitaptan bilerek ve isteyerek uzaklaşır.

7. Kitap Okuma Oranını Artırmak İçin Neler Yapılabilir?

Kitap okumak milli bir meseledir. Ancak bu meseleye yeterince kıymet verilmediği ortadadır. Kitap okuma oranlarının düşük olmasının başka bir nedeni de ailelerdir. Çocuğuna okuma alışkanlığı kazandırmaya çalışan aile sayısı sadece % 25'tir bunlardan sadece % 10'u başarılı olabilmektedir. Bu da yaklaşık %2,5 civarında bir orana tekabül eder. O zaman ailelerin çocuklarına örnek olmak adına “kalk kitap oku” demek yerine kitap okuması gerekir ya da birlikte kitap okuması yapılmalıdır. Çocuklar birçok şeyi sosyal öğrenme ile öğrenirler. Anne babasını sürekli TV izlerken gören çocuk TV izler. Anne babasını okurken gören çocuk ise okumak isteyecektir. O zaman okuma oranlarını artırmak konusunda ana görev ailelere düşmektedir.

Kitap okuma konusunda milli eğitimin ciddi ve başarılı projeler belirlemesi gerekir. Öğretmenler kitap konusunda takipçi ve motive edici olmalıdır. Somut olarak öğrencilerin kitap okumalarını değerlendirmeli, gerçekten kitap okunuyor mu sorusuna yanıt aranmalıdır. Kitap okumak konusunda kamu spotları hazırlanmalı, bu spotlar prime time zamanlarında gösterilmelidir. Ülke çapında kitap okuma kampanyaları düzenlenmeli farklı projelerle insanlara kitap okumayı teşvik edici paylaşımlarda bulunulmalıdır. Tüm bunlar kısa ve orta vadede çözümlerdir. Ancak asıl başarı uzun vadede gelir. Bunun için sistemin değişmesi ve kitap okumayı merkeze alan bir eğitim anlayışının kabul edilmesi gerekir. Bu konuda aileler bilinçlendirilmelidir. Hiç kitap okumayan bir aile haftada en az 6 saat kitap okumalıdır. TV, internet kapatılıp kitap okuma saatleri yapılmalıdır. Bunu 20 yıl boyunca yaptığınız zaman sonraki nesillerde oluşacak kitap aşkını tahayyül etmek bile insanı sevindirir. Kitap okumak insana yeni ufuklar açar, başlangıçta da değiştiğimiz gibi bir kitap okuyanın hayatı değişir.

C. HIZLI OKUMA HAKKINDA BİLİNMESİ GEREKENLER

Hızlı okuma birim zamanda okunan kelime sayısının standartların üzerine çıkarılmasıdır. Ortalama bir insan dakikada 150 ila 300 kelime okurken hızlı okuma konusunda kendini geliştirmiş bir okuyucu bir dakikada 2000 kelimeye kadar okuyabilir. Üstelik okuduklarını anlar. Hızlı okumayla ilgili en tehlikeli yanlış, hızlı okumanın anlamayı zorlaştıracığı düşüncesidir. Hızlı okumak zihni hızlandırır hızlı okumayı başaran hızlı anlamayı da başarır. Bu nedenle hızlı okuyunca daha az anladığımız düşüncesi doğru değildir.

1. Okuma Hızı Ne Kadar Arttırılabilir?

Ortalama bir insanın okuma hızı 300 kelime civarındadır. Bu rakam ülkemizde daha da düşüktür. Okuma hızı disiplinli bir çalışmayla 10 katına kadar çıkarılabilir. Ancak üst sınır belli değildir. Çünkü her sene hızlı

okuma rekorları kırılmaktadır. 2011 yılında 10 yaşındaki bir Türk çocuğu dakikada yaklaşık 12 bin kelime okumayı başarmış hızlı okuma sonrasında sorulan 20 sorunun tamamını doğru yanıtlamıştır. Okuma hızı konusunda ün yapmış kişilerin büyük çoğunluğu patronlar ve siyasetçilerdir. Çünkü zamanları çok kıymetli ve hızlı okumak zorundalar. Bu nedenle Süleyman Demirel gibi politikacılar dahi hızlı okuma eğitimi almışlardır.

2. Hızlı Okuma Yetenek İle İlgili Midir?

Hızlı okumak yetenekle ilgili değildir? Yetenekle hiç ilgisi yoktur demek doğru olmaz ancak yeteneğin hızlı okumadaki etkisini %10'u geçeceğini düşünmüyoruz. Çünkü hızlı okumanın birinci kuralı disiplinli çalışmaktır. Hızlı okumak isteyenler hızlı okuma teknikleri, hızlı okuma egzersizleri ve hızlı okuma çalışmaları ile kesinlikle hızlı okumaya başlayacaklardır. Bu nedenle okuma konusunda çok yavaş olsanız bile kendinizi hızlı okuma arzusundan uzaklaştırmayın. Çünkü dakikada 100 kelime okuyabilen okuyucular bile dakikada 1500 kelimelere kadar çıkmıştır. Buna benzer durumları defalarca gözlemlene şansına sahip olduk. Hızlı okumak tamamen okumaya vakit ayırmakla ilgili bir durumdur. Hızlı okumak istiyorsanız yeteneğiniz olup olmadığını sorgulamayın.

3. Hızlı Okuyunca Okunanlar Anlaşılır Mı?

Hızlı okuduğumuzda nasıl hızlı anlayabiliriz? Hızlı okuma egzersizleri öncesi, gözler zihninden daha hızlıdır. Çünkü göz kelimeler üzerinde gezinirken beyin o kelimeleri tek tek ayıklar ve anlamlandırmaya çalışır. Her koda bir işlemden ibarettir. Göz kelimeyi görür sinyali zihne iletir. Zihin o kodu çözümler ve işlem zihinde gerçekleşir ve kod bir anlama kavuşur. Ardından ikinci kelime gelir ve bu şekilde zihin sürekli işlem yapar. Yavaş okuyan birinin okuduğu kelimeler tek tek olacağı için beyin her seferinde işlem yapar. Ancak hızlı okumaya başladığında 3-4 kelimeyi birden görmeye başlar böylece zihin 4 farklı işlem yapmak yerine kalıp olarak o 3-4 kelimenin ne anlama geldiğini bulmaya çalışır bu aslında tek bir işlemdir. Bu nedenle hızlı okumaya başladıkça zihin de hızlanacaktır. Zihnimizin potansiyeli hiçbir organımızdan geri değildir. Hızlı anlayamıyorsanız yeterince çalışma yapmamışsınız demektir. Hızlı anlamak için çeşitli egzersizler bulunmaktadır. Bu egzersizler sayesinde okuduklarınızı anlamanız da kolaylaşır. Okuduklarınızı daha hızlı anlamanın başka bir yolu da kelime hazinenizi geliştirmenizdir. Okuduğu metindeki tüm kelimeleri tanıyan bir okuyucu kelimelere yabancı birinden daha hızlı anlar. İnsan zihni bütünlemeye ve anlamlandırmaya yatkındır. Bir cümlede -bu yabancı bir dilde bile olabilir- geçen bazı kelimeleri bilmese bile onları bir bütün haline getirip bir anlam oluşturmaya çalışır. Eğer kelime hazineniz gelişmiş ise zihin dediğimiz işlemciyi böyle gereksiz işlemler için de yormamış olursunuz. Kısacası hızlı okuyan aynı anda hızlı da anlar.

4. Hızlı Okuma Okul ve Sosyal Hayattaki Başarıya Nasıl Etki Eder?

Hızlı okumak gerçekten muhteşem bir şeydir. Bunu örneklerle açıklayalım. Bir rapor yazıcı ya da bir avukat düşünün okuması gereken sayfalar dolusu metin var. Ya bunları okumayacak ya da okuyacak iki seçeneği var! Eğer okursa çok yorulacak ve vakti azalacak işten geç çıkacak ve kendine vakit ayıramayacak, kısacası sosyal hayatı sınırlanacak. Ya da okumayacak o zaman da meslekteki etkinliğini kaybedecek kendine olan güvenini yitirecek, hatta davalarında başarısız olacak ve zor duruma düşecek. O halde neden hızlı okuyup kendimize daha fazla vakit ayırmıyoruz! Okunması gereken her şeyi çok daha kısa sürede okuyarak işlerimizi halledebilir böylece sosyal hayatımıza zaman ayırabiliriz. En basitinden TV'de alttan hızla geçen yazıları kimse okuyamazken siz hemencecik okur ve açıklarsınız, telefon ekranını tek kaydırmada tüm sosyal medya mesajlarını okursunuz. Bu kazanılmış bir yetenektir. Emin olun bu yetenek birçok işinize yarar. Sizden yazılı olan hiçbir şeyi saklayamazlar çünkü orada yazılanları

anlamanız için size birkaç saniye yeterlidir. Bunların dışında sevdiğiniz yazarları çok hızlı takip edersiniz. Birçok alanda bilgi sahibi olursunuz. Kısa sürede çok şey öğrenirsiniz. Bilgili insan ışıldar ve cazibe merkezi olur. Daha çok okuyan daha çok bilir bilgi ise güçtür. Lisede bile hızlı okuyan bir öğrenci çok daha iyi netler yaparak daha iyi bölümler kazanır daha iyi bir mesleğe sahip olur. Böylece muhteşeme bir sosyal çevreye sahip olur. Aslında hızlı okuma ve sosyal hayat başlı başına bir makale konusudur. Çünkü gerçekten sayılamayacak kadar çok faydası vardır.

5. Hızlı Okumak İçin Ne Yapmalı?

Hızlı okumak için öncelikle hızlı okuyabileceğinize inanmalısınız. Hızlı okumak için hedefler belirlemelisiniz. Neden hızlı okumak istiyorsunuz bunu anlamalısınız. Ayrıca kitabın devamında belirteceğimiz teknikleri ve egzersizleri uygulamalısınız. Kitapta yer alan dersleri takip etmeli, size verilen dersleri eksiksiz yapmalısınız. Ardından hızlı okuma egzersizleri ile kendinizi geliştirmelisiniz. Çalıştığınız ortamı uyarılardan temizlemeli bol tekrar ve egzersizle zihninizi ve gözünüzü çalıştırmalısınız. Hızlı okumanın altın kurallarından biri de aktif görme alanının genişletilmesidir. Aktif görme alanı dediğimiz şey gözlerin ilk bakışta gördüğü ve anlamlandırıldığı alana verilen addır. Diyelim ki bir kitaba baktınız bu kitabın sadece 2-3 cm'lik bir parçasını görür ve o kısmını anlarsınız ardından gözünüzü sağa doğru kaydırmalı yeni kelimeleri okumalısınız. Ancak bu şekilde hızlı okumanız mümkün değildir. Hızlı okumak için aktif görme alanınızı daha çok genişletmeniz gerekir. Önce iki kelimeyi ardından 3-4 kelimeyi gruplayarak okursunuz. Kendinizi geliştirdikçe bir satırı hatta bir paragrafı görmeye başlarsınız böylece kısa sürede çok daha fazla kelimeyi görmüş olursunuz. Çalışmalara devam ettiğiniz takdirde hızınızı müthiş bir şekilde artar. Hem hızlı okur hem hızlı anlarsınız.

D. HIZLI OKUMA

Hızlı okuma birim zamanda okunan kelime sayısının standartların üzerine çıkarılmasıdır. Ortalama bir insan dakikada 150 -250 civarı kelime okur. Hızlı okuma yaparken doğru okuma yapmak önemlidir. Doğru okuma yapılmadığı takdirde ne kadar uğraşırsanız uğraşın okumanızı belli bir seviyeden yukarı çıkaramazsınız. Üstelik hem doğru okumalı hem de okuduklarınızı anlamalısınız. Bunun için öncelikle “doğru okuyor muyuz” onu inceleyelim.

1. Doğru Okuyor muyuz?

Okuma eylemi göz ve zihinle yapılan bir işlemdir. Bu iki organ arasında etkileşim ve iletişim ne kadar hızlı olursa okuma da o kadar hızlanır. Zihnimiz tıpkı bir bilgisayar gibi çalışır. Ne kadar çok işlem yaptırırsanız o kadar çok yorulur. Hatta çok zorlarsanız hata verir. Bu yüzden okuma yaparken doğru okumamız şarttır. Eğer doğru okumayı başarırız zihnimizi daha az yormuş oluruz. Böylece daha hızlı okumuş oluruz. Okuma yaparken yaptığımız onlarca hata var. Bu hatalar doğru okumamızı engelliyor. Bu hatalardan uzak durursanız yanlış okumanın da önüne geçmiş olursunuz.

2. Nasıl Doğru Okuyabiliriz?

Doğru okumak için gerekli faktörleri iç ve dış olmak üzere ikiye ayırıyoruz. İç faktörler okuyucudan kaynaklanan faktörler dış faktörler ise okuyucu dışında gelişen faktörlerdir. Doğru okumak için hem iç hem de dış faktörlerin doğru bilinmesi gerekir.

a. Doğru Okuma İçin Gerekli İç Faktörler

- Motivasyon
- Hedefler

- Aktif Görme Alanı
- Disiplin
- Zihinsel Süreçlerin Geliştirilmesi
- Kelime Hazinesi

şeklinde sıralayabiliriz.

Motivasyon: Doğru okumak için gerekli motivasyonun sağlanması gerekir. Bir avukat davalar ve raporlar arasında kaybolmak istemiyorsa, işlerini çok daha hızlı halledip sosyal hayatına zaman bırakmak istiyorsa bu onun için müthiş bir motivasyon kaynağı olacaktır. Aynı şekilde üniversite sınavından yüksek puan almak isteyen öğrenci daha az sürede daha çok soru çözmek için hızlı okumayı geliştirmek zorundadır. Eğer bu bilince ulaşırsa motivasyonu artacaktır. Sizin de doğru ve hızlı okuyabilmek için motivasyon aracınızın ne olduğunu bulmanız gerekir.

Hedefler: Okuyucu kısa orta ve uzun vadeli hedefler belirleyerek hızlı okumanın amacını belirlemelidir. Neden hızlı okumalısınız? Sorusuna net ve somut yanıtlar verebilmelidir.

Aktif Görme Alanı: Hızlı okumanın zihin ve gözle yakından ilgisi vardır. Eğer aktif görme alanınızı genişletebilirsiniz tek bakışta okuyabildiğiniz kelime sayısı da artar. Sıradan bir insan baktığı 3-4 cmlik alanı anında anlamlı hale getirebilir. Ancak aktif görme alanını genişletmiş bir okuyucu iki satırı aynı anda görebilir.

Zihinsel Süreçlerin Geliştirilmesi: Zihin geliştirmek de okumak konusunda çok önemlidir. Eğer sezgilerinizi ve tamamlama gücünüzü artırabilirsiniz okumadığınız kelimeleri zihninizde anında tamamlayabilir böylece tüm kelimeleri okumaya ihtiyaç duymazsınız. Buna kapasite artışı da diyebiliriz. Eğer doğru egzersizleri yaparsanız zihinsel süreçleriniz gelişir. Bu da zihinsel işlemlerinizin hızlanmasına neden olur. Tek hamlede bir kelimeyi çözümlen beyin eğitimler sayesinde tek hamlede 15 kelimeyi çözümler. Bu konuda eklememiz gereken bir nokta daha var o da gözün hareketleridir. Hepimiz gözümüzün okuma yaparken sürekli sağa sola doğru hareket ettiğini görür ve böyle olduğunu düşünürüz. Ancak gözler izle – dur - fotoğraf çek mantığı ile hareket eder. Yani aslında bir devinim yoktur. Bu duraklamalar ne kadar fazla olursa o kadar çok zihnin işlem yapması gerekir. Bu işlemleri azaltabilirsiniz okumanızda hızlanır.

Disiplin: hızlı ve doğru okumak için disiplin şarttır. Okumayla aynı anda başka şeyler düşünemezsiniz. Eğer başka şeyler düşünüyorsanız hızlı okuyamazsınız. O nedenle disiplinli olmak zorundasınız. Eğitimlerinizi, alıştırma ve egzersizlerinizi aksatmamalısınız. Kendinize program yapmalı bu programa uymalısınız. Asla ertelememelisiniz.

Kelime Hazinesi: Hızlı okumak yetenekle ilgili değildir. Ancak kelime hazinesinin zengin olması okuma hızını artırır. Bu da kelime hazinenizi geliştirmeniz gerektiği anlamına geliyor. Tıp okuyan bir öğrenci tıbbi terimleri tam anlamıyla öğrendiğinde arkadaşlarından iki üç kat daha hızlı okuyacaktır. Çünkü zihin kelimeleri gördüğü anda anlamı kafasında belirecek, ne anlama geldiği konusunda düşünmek için ek süreye ihtiyaç duymayacaktır. Bu nedenle kelime hazinesini geliştirmek için bol bol kitap okunmalı ve sözlükler karıştırılmalıdır.

b. Doğru Okuma İçin Dış Faktörler

- Fiziki Ortam
- Ağıştırma ve Egzersizler

Fiziki Ortam: Hızlı okumada dış faktörlerden biri de etrafta uyanların fazla olmamasıdır. Okumak için kendinize bir oda hazırlayabilir ya da odanızda ilginizi çeken sizi uyan uyarıcıları kaldırabilirsiniz.

Ağıştırma ve Egzersizler: Hızlı okumak konusunda belki de en çok önem vermeniz gereken husus egzersizlerdir. Çünkü egzersizler sayesinde aktif görme alanınızı genişletebilir. Göz kaslarınızı geliştirebilirsiniz. Okumayla ilgili zihinsel süreçlerin geliştirilmesi, doğru okuma yöntemleri, [hızlı okuma](#) teknikleri tamamen egzersizlerle ilgilidir. Egzersizler konusunda bir uzmandan destek aldığınız takdirde kısa sürede okuma hızınızda gözle görülür artışlar elde edersiniz.

3. Hızlı Okuma ve Anlama Arasındaki İlişki

Genel kanı hızlı okunduğu zaman okunanın anlaşılacağı yönündedir. Ancak bu düşünce tamamen yanlıştır. Hızlı okumak aynı zamanda hızlı anlamayı da geliştirir. Yapılan araştırmalara göre hızlı okumaya başlayan öğrencilerin kısa vadede anlama oranlarının düştüğünü orta ve uzun vadede ise okuduğunu anlama oranlarının müthiş derecede arttığını göstermiştir. O zaman okuduğunu anlama konusunda zihnimize biraz fırsat tanımalıyız. Egzersizler ile zihnimizi, hızlı okuyarak doğru anlamaya hazırlamalıyız. Kitabımızın ileriki bölümlerinde ele alacağımız gibi anlayarak okumak için onlarca metot vardır bu metotlar uygulanarak okuduklarınızı daha iyi anlayabilirsiniz. Hiç hızlı okuma eğitimi almamış birinin hızlandığında okuduklarını anlamaması gayet normaldir. Çünkü henüz zihinsel süreçler geliştirilmemiştir. Zihin geliştikten sonra okuduklarını anlamak daha kolay olacaktır.

E. OKUMA HATALARI

Okuma esnasında yapılan birçok hata vardır bu hatalar hızlı okumamızı engeller. Okuma hataları, hızlı okumak isteyen bireylerin en çok uğraştığı sorunlardır. Çünkü yılların alışkanlığı ve yanlış bilgiler okuma hatalarına neden olur. Bu bölümde okuma hatalarından ve yanlışlarından bahsedeceğiz.

1. Sesli Okuma

En sık yapılan hatalardan biri sesli okumadır. Okurken kelimeleri telaffuz etmek ya da mırıldanmak sesli okuma hatası olarak değerlendirilir. Eğer okuma yaparken içinizden vokal yapıyorsanız bu da okuma hatası olarak değerlendirilir. Sesli okumak ilkokuldan kalma bir alışkanlıktır. Okumayı öğrenirken sesli okuma yapılır. Çünkü hem okuma öğretilir hem de kelimelerin seslendirilişi öğretilir. Bu nedenle sesli okuma teşvik edilir. Ancak bu davranış daha sonra sessiz okumaya evrilmezse kalıcı hale gelir. Çok sık okumayanlar sesli okuma hatasından vazgeçemezler. Çünkü okuma yetisi geliştirilmediği için okuma yaparken, zihne destek olması maksadıyla bir ses çıkarılmak istenir. Burada amaç okumanın daha iyi anlaşılması için kulağın da kullanılmak istenmesidir. Ancak sesli okumak, okuma hızınızı düşürür. Okurken kelimeyi seslendirmek için harcadığınız zaman, okumak için harcadığınız zamandan çalınır. Gözlerinizi ve zihninizi okumayı çoktan yapar ama seslendirmeyi geriden gelerek yaparsınız. Bunu kendiniz de deneyebilirsiniz. Aslında daha hızlı okuduğunuzu göreceksiniz. Kısacası sesli okuma yaparsanız daha yavaş okursunuz çünkü okuduğunu anlamadan önce ses çıkarmak için enerji harcarsınız. Okuma yaparken her türlü motor davranıştan uzak durmanız gerekir. Eğer okurken içinizden okuma yapıyorsanız (yani ses çıkarmıyorsanız) maalesef bu da bir okuma hatasıdır. Eğitim almamış insanların en sık yaptığı hata iç ses ile okumaktır. Çok hızlı okuduğunuzu aynı zamanda iç sesinizle seslendirme yaptığınızı

düşünebilirsiniz. Ancak her kelimeyi içinizden tek tek seslendiriyorsanız yanlış yoldasınız demektir. Kelimeleri seslendirmek yerine gruplayarak cümleleri anlamalısınız. Kulağa zor gelebilir ancak yapılması oldukça kolaydır. Bunu yapmaya başladığınızda hızlandığınızı da fark edeceksiniz. Eğer içinizden seslendirmeyi kesmeyi başarılırsanız kelimeler, kelime olmaktan çıkacak ve birer fotoğrafa dönüşecektir. Siz ilerlerken, zihin az önce gördüğü fotoğrafı yorumlayacaktır. Bir örnekle açıklayacak olursak bir dikiş makinesinde kıyafet dikilirken mekik iğnenin gideceği ve ipliğin gireceği kumaş çizgisini belirler. Mekik ilerlerken iğne ve iplik seri hareketlerle kumaşı diker. Burada mekik gözünüz iğne ve iplik ise zihniniz oluyor. Yani siz mekikle doğru bir hat üstünde ilerlerseniz, zihniniz, üzerinden geçtiğiniz tüm kumaşı dikmeyi başaracaktır. Bu konuda kendinize güvenmeniz ve yeterli egzersiz yapmanız yeterlidir. Sesli okumanın başka bir zararı da imgelerin artırılmasıdır. Çok imge demek çok zaman gereksinimi demektir.

Uygulamalı örnek:

-Akşamüstü işimiz bitince bir çeşmenin yanında çömelip paraları sayacağız.

-Bat dünya bat diyeceğiz!

-Çok güleceğiz Olric. Elaleme rezil olacağız...

Yukarıda Oğuz Atay'ın Tutunamayanlar eserinden bir pasaj bulunmakta, bu pasajdaki kelimeleri tek tek seslendirdiğinizde zihninizde

“akşam, iş, çeşme, çömelmek, para saymak, bat dünya demek, gülmek, elalem ve rezil olmak” , üzere 9 farklı imge oluşur. Yani 9 farklı işlem, 9 birim zaman... Ancak bu paragrafı resimleştirirseniz “akşamüstü çeşme başında para sayan ve gülen adamlar” imgesi bir bütün olarak zihninizde canlanır. Çok daha kısa sürede metni anlarsınız. O zaman ne diye sesli okuyasınız ki...

Not: Okuma yaparken vokal yapmanın ya da ses çıkarmanın başka bir dezavantajı ise sesi beklemek için harcanan sürede konsantrasyonunuzun bozulmasıdır. Yani okurken sıkılır ve başka şeyler düşünmeye başlırsınız.

2. Heceleyerek Okuma

İlkokul ve ortaokul seviyesindeki çocuklarda en sık görülen okuma hatalarından biridir. Hecelelemek daha iyi anlamınızı ya da daha güzel okumanızı sağlamaz. Eğer heceleyerek okuyorsanız birtakım egzersizler yaparak bu okuma hatasından kurtulabilirsiniz. Çünkü hızlı okumanın hedefi tek bakışta onlarca kelimeyi görüp anlamlandırabilmektir. Eğer heceliyorsanız bunun tam aksini yapıyorsunuz demektir. Çünkü kelimeleri gruplamak yerine tek bir kelimeyi bile bölüyorsunuz bu da sizin okuma hızınızı sıradan insanların bile altına çekecektir. Eğer hecelemeden okumak istiyorsanız, kelimeleri bir bütün olarak okumaya çalışın ve asla geri dönüşler yapmayın bir süre sonra hecelemeyi kestiğinizi fark edeceksiniz.

3. Kelimelerin Altında Parmak Ya da Kalem Gezdirme

Okuma yaparken elinizde asla bir şey bulunmamalıdır. Okumak başlı başına bir eylemdir ve başka bir aktiviteye izin vermez. Aksi halde okumanız yavaşlar. Kelimelerin altında parmak ya da kalem gezdirme de sizi yavaşlatan önemli okuma yanlışlarından biridir. Sadece gözlerinizi ve zihninizi kullanmak yerine neden kaslarınızı kullansanız ki! Oldukça gereksiz bir eylem olan parmakla kelime takip etmek çoğunlukla ilk okuma dönemlerinde yapılan hatalardan kaynaklanır. İlkokul öğretmenlerinin bu durumdaki öğrencileri uyarması ve parmakla cümle takip etmeyi bıraktırması gerekir. Aksi halde yavaş okumaya alışmış olan zihin ilerleyen yıllarda da herhangi bir eğitim alınmadığı takdirde yavaş okumaya devam

edecektir. Çünkü parmakla okumak, sizi parmağınızın satırın başına dönmesine kadar bekletecektir. Eğer parmakla ya da kalemle okumaktan vazgeçemiyorsanız kitabı iki elinizle tutun ve satırlar üzerinde odak noktaları belirleyin o noktalara bakarak 3-4 kelimeyi birden görmeye gayret edin. Böylece parmak gezdirme sorunundan kurtulabilirsiniz.

4. Geriye Dönme

Okuma hataları arasında sesli okumadan sonra en sık yapılan ikinci hatadır. Geriye dönmenin iki temel nedeni vardır. Birincisi anlayamama korkusudur. İkincisi ise konsantrasyon eksikliğidir. Yani okudunuz ama anlamadığınızı düşündünüz ya da okudunuz ama o esnada başka bir şey düşündünüz. Böyle olduğunda bu satırı anlamadım bir daha okuyayım düşüncesi ile başa döner tekrar okursunuz. Fakat bu gereksiz bir eylemdir. Çünkü her kelimeyi okumak zorunda değilsiniz. Bir cümlede her kelime hatta her hece okunması bile cümleler kolaylıkla anlaşılır. Daha da ileri gidelim harflerin yeri farklı olsa bile kelimeler ve cümleler anlaşılır. Çünkü dil kelimelerin ve cümlelerin toplamından farklı bir şeydir. Aşağıdaki örneği mutlaka internet ortamında görmüşsünüzdür.

Bir ignliiz üvnseritsinede ypalain arşatramya gröe, kleimleirn hrfalreiinn hnagi sırdaa yazaldkılraı ömneli dğeliimş. Öenlmi oaln brincii ve snonucnu hrfain yrenide omısaımyş. Ardakai hfraliren sırsai kırıaşk oslada ouknyuorumş. Çnükü kleimlrei hraf hraf dğeil bri btün oalark oykuorumuşz.

Yukarıdaki metni rahatlıkla okudunuz değil mi?

Şimdi bazı kelimeleri çıkaralım. (duraksamadan okuyunuz)

Bir ignliiz üvnseritsinede ypalain ..... gröe, kleimleirn hrfalreiinn ..... sırdaa yazaldkılraı ..... dğeliimş. Öenlmi o... brincii ve snonucnu hrfain yrenide omısaımyş. Ardakai hfraliren ..... kırıaşk oslada ouknyuorumş. Çnükü kleimlrei ..... hraf dğeil bri btün oalark oykuorumuşz.

Yukarıdaki cümleyi de muhtemelen okudunuz ve anladınız.

Bu yüzden artık geri dönmekten vazgeçmelisiniz kendinize güvenin ve zihninizin çok daha fazlasını yapabileceğine inanın. Her geri dönüş gereksiz vakit kaybıdır. Üstelik bu okuma şekli ile kendinizi sürekli durdurursunuz. Doktor değilseniz ve tıbbi terimler içeren bir metin okuyorsanız dikkatli okumakta haklısınız ancak sıradan metinleri ve bildiğiniz kelimeleri içeren metinleri okurken asla geri dönmeyin ve duraklama yapmayın. Eğer buna çok ihtiyaç duyduysanız (rapor vb hazırlayacaksanız) geri dönmek yerine metni bitirip tekrar gözden geçirme dediğimiz yöntemi kullanın. Böylece çok daha fazla şey aklınızda kalacaktır

5. Konsantrasyon Eksikliği

Okuma hatalarından biri de okumak için hazır olmamaktır. Eğer okuma yapmayı planlıyorsanız bu işi başka işlerin arasına sıkıştırmayın. Bir yandan haber izlerken bir yandan kitap okumaya çalışmayın. Ya da alışveriş listesini düşünürken sayfaları çevirmeyin. Çünkü bunlar farklı işler okumak istediğinizde sadece okumaya zaman ayırmalısınız. Bu hem daha kısa süre hem daha verimli olur.

6. Anlayamama Korkusu

Anlayamayacağınızı düşünmeniz okumaya karşı önyargılı yaklaşmanızdan ve kendinize güvenmeyişinizden kaynaklanmaktadır. Hızlı okuyan hızlı anlar. Bu araştırmalarla sabittir. Zihnimiz bildiğimizden fazlasıdır. Hızlı okuma olgusunun tarihçesine baktığınızda okuma hızı ile anlama hızının doğru orantılı olarak arttığını görürsünüz. Çünkü hızlı okuma ve hızlı görme teknikleri 2. Dünya savaşında

pilotların dost ve düşman uçakları çok kısa süre içinde belirlemelerini sağlamak için geliştirilmiştir. Pilotlar ölümle yaşam arasındaki ince çizgide ölmek ve dostlarına zarar vermemek için çok kısa sürede gördüklerini anlamlandırmalı ve karar vermelidir. Bu nedenle geliştirilen egzersizler sayesinde hızlı okumanın hızlı anlamayı da sağladığını kanıtlamıştır.

7. Uygun Okuma Ortamı Oluşturulamaması

Eğer okuma yapacaksanız fiziksel ortamın uygun olması gerekir. Okuma yapılabilecek ortamın sessiz olması şarttır. Okuma yaptığınız ortamda ilginizi çekecek uyarılar varsa o uyarıları ortamdaki uzaklaştırmalısınız. Okuma yapmaya karar verdiyseniz diğer işlere kendini kapatmalısınız. Güneşli bir günde dışarıda oynayan çocukları izleyerek okuma yapamazsınız. Aynı anda müzik dinleyip okuma yapamazsınız. Birileri ile konuşurken okuma yapamazsınız. Kısacası okuma eyleminden sizi uzaklaştıracak ne varsa bulunduğunuz ortamdaki uzaklaştırmalısınız.

8. Hızlı Okumaya Karşı Önyargılar

1- “Ben keyif için okumak istiyorum. Sevdiğim yazarın romanını doya doya okumak istiyorum ne diye hızlı okuyacakmışım hızlı okuyunca keyif almıyorum” düşüncesi tamamen ön yargıdır. Çünkü hızlı okumayı denemediğiniz için hızlı okuduğunuzda anlamadığınızı düşünüyor ve keyif almadığınıza inanıyorsunuz. Hâlbuki hızlı okumayı öğrenseniz sevdiğiniz yazarların kitaplarını çok daha fazla okuyabilirsiniz. Hızlı okumak okuma keyfini azaltmaz. Bilakis artırır.

2- “Hızlı okursam okuduğumu anlamam” düşüncesi de yanlış bir düşüncedir. Ne kadar hızlı okursanız o kadar hızlı anlarsınız.

3- “Hızlı okumak bir işe yaramaz” ilkokuldan, doktora tezine kadar türlü türlü sınavlara giriyoruz ve bu sınavların hemen hemen hepsi hızlı anlamayı da ölçüyor. Yani belirli bir zaman dilimi içinde ne kadar çok soruyu doğru yaptığınız sizi başarılı kılıyor. O halde neden yavaş okuyalım ki... Üstelik okumak eylemi, birçok meslekte iş tanımı içinde yer alır. Bu kişiler rapor yazmak için gündemi takip etmek için ya da başka bir nedenden dolayı hızlı okumak zorundalar, hızlı okurlarsa kendilerine zaman ayırabilirler. Aksi halde tüm zamanlarını iş için harcamış olurlar.

4- “Hızlı okumak yetenek gerektirir” Hızlı okumak için yeteneğe ihtiyacınız yoktur. Sadece hızlı okumayı öğrenmeye ihtiyacınız vardır. Okuma yazma bilen herkes hızlı okuyabilir.

9. Kelimeleri ve Harfleri Karıştırma

Kelimeleri ve harfleri karıştırmamak için yapılacak en iyi şey sürekli kitap okumaktır. Kitap okuyarak kendinizi geliştirebilirsiniz. Kelime hazinesi de kelimeleri doğru anlamak için önemlidir. Kelime hazinenizi geliştirmek için sözlükleri karıştırmalı özellikle ilgili olduğunuz alandaki terimleri öğrenmelisiniz.

10. Hedefsizlik

Hızlı okumak benim ne işime yarayacak? Hızlı okursam neler kazanırım? Neden hızlı okumalıyım? Sorularına somut yanıtlar bulamazsanız belirli bir hedefiniz olmaz. Bu nedenle hızlı okumaya karar vermeye önce belli bir hedef belirlemeniz gerekir. Hedefleriniz kısa orta ve uzun vadeli olabilir. Eğer okumayı seviyorsanız ve sevdiğiniz yazarları takip ediyorsanız o zaman kendinize bir limit koymalı şu kadar sürede şu kadar kitap okumalıyım demelisiniz. Denetmenlik yapıyorsanız belirli bir saatte şu kadar raporu analiz etmeliyim demelisiniz. Bu örneklerde olduğu gibi işinizle ya da özel yaşamınızla ilgili net ve somut hedefler belirlemeniz hızlı okumanızı kolaylaştırır.

F. DOĞRU HIZLI OKUMA İÇİN GEREKENLER

Hızlı okumak için doğru okumak gerekir. Doğru okumak için ise dikkat etmemiz gereken bazı hususlar vardır. Bu yazımızda bu hususlardan bahsetmek istiyoruz. Başarılı ve doğru okumak için aşağıdaki tavsiyeleri mutlaka göz önüne almalısınız. Okumaya başlamadan önce yapmanız gereken hazırlıklar vardır. Bu hazırlıklar size kaliteli bir okuma sunar.

1. Fiziki Ortam Oluşturma

a. Sessizlik

Okuma öncesinde eğer okumaya hazırsak, sessiz bir oda bulmamız gerekir. Dışarıdan gelen sesler, ya da oda içindeki sesler okumanızı böler. Bu nedenle odada bulunan TV, telefon saat gibi ses çikaran ya da çikarması muhtemel şeyleri odanızdan uzaklaştırmalısınız. Aksi halde aklınızın başka noktalara kaymasına neden olur.

b. Işıklandırma

Okuma yapacağınız odanın ışıklandırması çok iyi olmalıdır. Loş ışıkta okuma yapmayınız. Loş ışıkta hem kelimeleri seçemezsiniz hem de loş ışık uykunuzu getirir. Eğer ışık fazla olursa bu sefer de gözlerimiz yorulur. Okuma için ideal ışığı ayarlayıp okumaya öyle başlamalısınız. İdeal ışık için tavsiyemiz iki ışık kaynağı kullanılmasıdır. Birincisi genel olarak odayı aydınlatırken ikincisi masanızın üzerinde kitabınızı aydınlatılabilir.

c. Kitabın Özellikleri

Eğer okuduğunuz kitabı uzun süre okuyorsanız yani elinize aldığınızda bir kitap bitiriyorsanız kitabın mat sayfalara basılmış olmasına dikkat etmelisiniz. Kuşe kâğıtlar, parlak kâğıtlar, gözü yorduğu için uzun süre okuyamazsınız. 20 yıl öncesinde insanlar kitabın görüntüsünden çok okunmasına özen gösterdiği için tüm kitaplar mat kâğıtlara basılırdı. Ancak günümüzde kitapların parlak kâğıtlara basıldığını görüyoruz. Eğer seçme şansınız varsa mat olanları tercih ediniz. Eğer kitabınız cep boy diye tabir edilen küçük kitaplardan ise harfleri küçük olacağından okuma keyfinizi ve göz sağlığını bozar. Kitaplarınızı normal büyüklükte harflerle basılmış olanlardan tercih ediniz.

d. Kitap Okuma Mesafesi

Kitap okurken kitap ile gözünüz arasındaki mesafe çok uzak ya da çok yakın olmamalıdır. Ortalama 30- 35 cm civarı uzaklık yeterlidir(kişiden kişiye değişir).

e. Göz Sağlığı

Okuma esnasında gözlerini ovuşturma ihtiyacı hissediyorsanız ya da gözleriniz sulanıyor veya şişiyorsa gözünüzde bir rahatsızlık var demektir. Bu tür durumlarda hemen göz muayenesi yaptırılmalıdır. Özellikle sınavlara hazırlanırken bu hususa dikkat etmelisiniz. Okuma esnasında gözlerini yeterince kırpmazsanız gözlerinizde sulanma meydana gelebilir. Göz kuruluğu dediğimiz rahatsızlık ortaya çikabilir. Kitap okurken odaklanmak çok iyidir ama gözünüzü kırpmayı da unutmamalısınız.

f. Okuma ve Oturma şekli

Okuma yaparken uzanmak, ayakları yukarı dikmek doğru değildir. Rahat bir oturuşla masa üzerinde kitap okumalısınız. Çok rahat olursanız bu sefer uykunuz gelebilir, mayışabilirsiniz. Hızlı okumak istiyorsanız kararlı bir oturuş biçimi belirlemeli o şekilde oturmalısınız. Bu oturuş şekli hem uykunuzu getirmemeli hem de sizi rahatsız etmemelidir. Oturuş şekli ile hızlı okumanın ilgisi olamaz diye düşünüyorsanız

yanılıyorsunuz. Çünkü hızlı okumaya karar verdiğinizde bedeninizle de bu kararı desteklemeniz gerekir. Bu disiplin hali zihninizi canlandırır. Size okuma şevki verir.

g. Okuma Ortamı Önerileri

Eğer sesli okuyorsanız bundan hemen vazgeçmeniz gerekir. Çünkü sınavlarda ses çıkarmanıza izin verilmeyecektir. Kitap okurken yanınızda mutlaka kalem bulundurun. Bu kalemle önemli gördüğünüz notları kitap kenarına yazabilirsiniz. Daha sonra kitabı açtığınızda aradıklarınızı daha kolay bulursunuz.

2. Amaç Belirleme

Neden okuyorsunuz? Neden hızlı okumaya ihtiyacınız var? Hızlı okursanız neler olacak, hızlı okumak hayatınızda neleri değiştirecek? Bu soruların hepsine tek tek yanıt vermeli verdiğiniz somut yanıtları ise bir kenara kaydetmelisiniz. Çünkü hızlı okumak ciddi bir iştir. Muhteşem getirileri vardır. Eğer bir öğrenciyse, sınavlarda daha yüksek puanlar alırsınız. Kısa sürede çok fazla bilgiye sahip olursunuz. Öğretmenin verdiği ödevleri daha hızlı yaparsınız. Üniversite sınavında zamanla yarıştığınız için kısa sürede daha çok soru cevaplarsınız. Bir öğrencinin hızlı okuması demek onun hayatının tamamen değişmesi demektir. Daha iyi bir bölüme daha iyi bir üniversiteye yerleşmesi demektir. Hızlı okumak bu kadar önemli bir faaliyettir. Bir çalışan için de aynı şey geçerlidir. Bir editör, bir öğretmen, bir raportör, bir denetmen, bir hakim ya da avukat ve daha fazlası, okumak daha doğrusu hızlı okumak zorundadır. Bir öğretmen haftada 1 saatten 30 sınıfa derse giriyorsa ve her sınıfta 40 kişi varsa 1200 yazılı kâğıdı okumak zorundadır. Üstelik bu kâğıtları doğru değerlendirmek zorundadır. Eğer bu öğretmen hızlı okumuyorsa yazılı okuma işi çok uzun sürebilir ve çok sıkıcı bir hal alır. Aynı şekilde önemli bir davanın detaylarını inceleyen bir hakim, kısıtlı vaktiyle dava metninin tamamını okuyamayabilir. Daha kısa sürede daha çok şeyi okuyup anlamak zorundadır. Siz bu bahsettiğimiz tüm örneklerin neresindesiniz onu belirlemelisiniz ve kendinizi orta ve uzun vadede hedefler koymalısınız. “Şu kadar sürede şu kadar yazılı kâğıdını okuyabilecek duruma gelmeliyim” ya da “500 sayfalık bir raporu 1 saatte analiz edebilmeliyim” gibi işte bu sizin hedefiniz olacaktır. Aslında amaç hızlı okumak değil hızlı okumanın getirdiği faydalardan yararlanmaktır. Daha çok sosyalleşmek, kendinize vakit ayıracak zaman yaratmak, kariyerini geliştirmek, kendini ve kültürünü geliştirmek, sevilen yazarların tüm kitaplarını okumak gibi... Okumak için amaçlarının olursa neyi, neden yapacağını bilirsiniz. İşte o zaman daha disiplinli ve doğru okursunuz

3. Okuma Hızı Seçme

Okuma hızı seçmekten bahsetmeden önce ilkökul seviyesindeki öğrencilerin dakikada okudukları kelime sayılarını verelim. Birinci sınıfı bitiren bir öğrenci dakikada 60-70 kelime okuyabilmelidir. İkinci sınıfta bu sayı 75'e çıkmalıdır. Üçüncü sınıfta 90 kelime, dördüncü sınıfta, ise 100 kelimeye çıkmalıdır. 18 yaş ve üstü insanlar için okuma hızı değişir. Normalde dakikada 200 civarı kelime okunur ancak bu sayı dakikada 3500 kelimeye kadar çıkabilir. Bu teknik bilgileri verdikten sonra gelelim hangi hızla okumamız gerektiğine, çok kullanılan bir kalıp vardır “hızlı mı okumalıyız yoksa hızlı mı okumalıyız? Diye... Aslında bu duruma göre değişir. Eğer bir tarama yapıyorsanız çok hızlı okuyabilirsiniz. Felsefi bir kitap okuyorsanız yani üzerinde düşünmeniz gerekiyorsa okumanızı yavaşlatabilirsiniz. Eğer uyumak için yatarak kitap okuyorsanız dilediğiniz gibi okuyabilirsiniz. Eğer bilgi yüklemek, üniversiteye hazırlanmak raporu anlamak için okuyorsanız hızlı okursunuz. Kısacası doğru okuma hızını belirleyecek şey okuma amacınızdır. Neden okuyorum? Sorusuna vereceğiniz cevap hangi hızla okumalıyım? sorusunun yanıtıdır.

4. Konsantre Olma

Hızlı ve doğru okumanın altın kurallarından biri de motivasyon ve konsantre olmaktır. Eğer aklınızda bin bir türlü iş varken okumaya kalkarsanız ne okuduğunuzu anlarsınız ne de okuduğunuzdan keyif alırsınız.

Herkesin başına gelmiştir. Okumaya başlarsınız bir sayfa okumuşsunuzdur ancak hiçbir şey hatırlamazsınız. İşte orada okuyan zihin değildir. Daha doğrusu zihin o anda başka bir iş yapıyordu ve okuma eylemine kendini kapatmıştır. Siz okuma yapmada önce okuma eylemine öncelik atamalısınız. Zihin denen işlemciye en önemli şeyin o an okumak olduğunu belirtmeli ve sadece okumakla meşgul olmalısınız. Kitap seçerken kalın kitaplardan uzak duruyorsanız kitap seçiminizde kitabın kalınlığı ana etken oluyorsa okumaya karşı motivasyonunuz hiç yok demektir üstelik okuma konusunda özgüven sorunuz var demektir. Bu sorunları aşmanın temel yolu hızlı okumaktır. Hızlı okumazsanız sıkılır ve keyif alamazsınız. Bu nedenle hızlı okumak ve konsantre olmak bir döngüdür. Konsantre oldukça hızlı okur, hızlı okudukça konsantre olursunuz. Yavaş okurken okumak size zor geliyorsa okuma hızınızı ikiye üçe katladığınızda okumak size ödül gibi gelecektir.

5. Çözüm Odaklı Okuma

Çözüm odaklı okumak demek okuma esnasında hedeflenen amaca en kısa yoldan ulaşmak demektir. Diyelim ki literatür tarıyorsunuz ve aradığınız bir terim var. Kitaba göz atarsınız, kitabın tamamını okumanıza gerek kalmaz. Sadece aradığınız terimi bulmaya çalışırsınız. Böylece çok daha hızlı okursunuz. Çok iyi anlamanız gereken bir metinle karşı karşıyasınız diyelim. Bu durumda ön okuma yaparsınız, ön okumada her şey okunmaz, başlıklara, alt başlıklara, koyu kelimelere göz atılır. Okuma sonra yapılır. Bu şekilde akılda kalıcılık oranını minimum %30 artırmış olursunuz. Eğer sadece keyif almak için okuyorsanız, şezlongda uzandıysanız, dilediğiniz gibi okumalısınız. Çünkü burada amacınız dinlenmektir. Yavaş okumak sizi dinlendiriyorsa yavaş hızlı okumak sizi dinlendiriyorsa hızlı okuyunuz.

6. Anahtar Kelimeler Belirleme

Doktora tezlerinin ilk sayfasında “abstract” adı verilen Türkçe ve İngilizce özetin olduğu bir sayfa bulunur. Bu sayfada tezin neyle ilgili olduğu ana hatlarıyla anlatılır. Bu özetin altında da anahtar kelimeler verilir. İşte o anahtar kelimeler o konunun etrafında döndüğü anahtar kelimelerdir. O kelimeleri bilerseniz yani özeti okursanız tezin ne anlattığını okumadan tahmin edersiniz. Okuma yapmadan önce anahtar kelime belirlemek de buna benzemektedir. Okuma yapmada önce yapacağınız çalışma için anahtar kelimeler belirleyin. Okuduğunuz metin içinde bu anahtar kelimeleri arayın. Aramaktan kastımız okumada aramak değil! Hem okuyun hem de zihninizle anahtar kelimeleri kontrol edin. Çok zor olmayacaktır. Eğer bu kelimelerle karşılaşırsanız zihniniz sizi uyaracaktır. İşte o an siz tüm dikkatinizi o cümleye yoğunlaştırırsınız. Böylece öğrenmeniz gereken ana fikirleri kaçırmamış olursunuz.

G. HIZLI OKUMA TESTİ

İnternette karşılaştığınız hızlı okuma testlerinden birçoğu gerçek testler değildir. Çünkü bu testlerde size bir metin verilir ve o metni kaç dakikada bitirdiğiniz sorulur buna göre size hızlı ya da yavaş okuyorsunuz diye değerlendirme yapılır. Bu doğru bir yöntem değildir. Hızlı okuma testi yapacaksanız mutlaka anlama oranını da ölçmelisiniz. İsteddiğiniz kadar hızlı okuyun. Eğer okuduklarınızı anlamadıysanız hızlı okuyamıyorsunuz demektir. Bunun dışında internette verilen hızlı okuma testlerinde çok hızlı okusanız bile size yavaş okuyorsunuz diyebilir. Çünkü program buna göre ayarlanmıştır. Eğer okuma hızınızı ölçmek istiyorsanız kendiniz evde ölçebilirsiniz. Bu ölçümler net sonuçlar vermese de bir fikir edinebilirsiniz. Sadece okuma hızınızı değil anlama oranınızı da ölçün. Çünkü okumamızın amacı anlamaktır. Okuduklarınızı ne oranda anladığınız sizin hızınızı belirleyen asıl kıstastır. Bunu bir örnekle açıklayalım.

1. Okuduğunu Anlama Oranını Ölçme

Evde Hızlı okuma testi yapalım:

Gerçek bir test olabilmesi için aileden birinden yardım almanızı tavsiye ediyoruz. Öncelikle rahat okuyabileceğiniz bir kitap seçin, yeterli ışığın olduğu sessiz bir ortamda kronometreyi başlatıp 2 sayfa okuyun. Okuma biter bitmez kronometreyi durdurun. Ardından kitabı annenize vererek ondan bu iki sayfa ile ilgili 20 soru sormasını isteyin bu soruların zorluk derecesi %30 kolay, %30 Zor ve %40 normal olmalıdır. Sorulara verdiğiniz yanıtları not alın. Ardından okuduğunuz kısmın kelime sayısını belirleyin. Eğer ki sayfayı saymak zor gelecekse 3 satırın kelime sayısını belirleyip 3'e bölün ardından okuduğunuz satır sayısı ile çarpın size yaklaşık kelime sayısını verecektir. Elde ettiğiniz rakam, okuma yaptığınız zamana bölün. Böylece dakikada kaç kelime okuduğunuzu bulmuş olursunuz. Dakikada okuduğunuz kelime sayısını bulduysanız anlama oranını ölçmek için doğru cevap verdiğiniz soruları sayın. Eğer 12 sorudan daha azına doğru cevap verdiyseniz maalesef başarısızsınız. Yani metni aslında okumamışsınız. Çünkü "hızlı okudum" diyebilmeniz için anlama oranınızın en az %60 olması gerekir. Okuduğunu anlama oranını ölçmek için hazırlanan sorular profesyonel olmalıdır. Evde yaptığınız ölçümler kabataslak sonuçlar verecektir. Anlama oranınızı kesin olarak ölçmek istiyorsanız uzmanlar tarafından hazırlanmış sorularla test olmalısınız.

Hızlı okuma testinin güvenilirliğini artıran unsurlar:

- Kaliteli bir [hızlı okuma](#) testi uzmanlar tarafından hazırlanmalıdır.
- Okuma testi bilgisayar üzerinde değil kitap üzerinde yapılmalıdır.
- Kitapta okunan metinle ilgili sorular yine uzmanlar tarafından hazırlanmalıdır.
- Hazırlanan sorular genel kültürü ölçen sorular olmamalıdır. Sadece hızlı okumayla o an elde edilebilecek cevaplar olmalıdır.
- Okunan süre uzadıkça güvenilirlik artar.
- Sorulan soru arttıkça güvenilirlik derecesi artar. Yani 10 sorulu bir anlama testi 30 sorulu bir anlama testinden daha az güvenilir sonuçlar verecektir.

2. Okuma ve Anlama Hızı Ölçme

Ortalama insanlar dakikada 200 kelime okurlar ve %60 anlarlar bu standart bir rakam olarak kabul edilir. Bu okunan 200 kelimenin 120'si etkin olarak anlaşılabilir şekilde kabul edilir. Ancak hızlı okumayı öğrenmiş bireyler 1000 kelimeyi %85 anlama oranı ile okurlar. Burada yapılan hesaplamada $200 \times \%60$ ve $1000 \times \%85$ değerleri kullanılır. Ortaya çıkan rakamlar okuma verimini ve hızlı okuma yeteneğinizin karşılığıdır.

Aslında insanların çoğu her gün bir saat gazete, internet haberleri vb yazılar okurlar. Ancak günde 1 saat okuma egzersizi yapmalarına rağmen okuma hızları hiç artmaz. Artmasını beklemek de yanlış olur. Çünkü her gün yürüyüş yapan kişiden sprint koşmasını beklemek doğru değildir.

Hızlı okuma testi sonuçlarını değerlendirme

Ülkemizde okuma hızı dünya ortalamasının altındadır. Avrupa'da dakikada okuma oranları 250 kelime üzerindeyken, ülkemizde 200 kelimenin altındadır. Hızlı okuma sonrasında elde ettiğini rakamları değerlendirecek olursak

Yetişkinler için Hızlı okuma testi sonuçları nasıl yorumlanmalı?

Dakikada 80 kelime: ilkökul 3 seviyesi için normal sayılabilir. Ancak yetişkinler için okuma sorunu söz konusu denebilir.

Dakikada 160 kelimeye kadar: Çok yavaş okuyucu, anlama oranı fena değildir. Ancak odaklanma sorunu yaşar. Ne kadar iyi anlasa da okuduğu kısım az olduğundan diğer insanlara nazaran daha az anlar.

Dakikada 160-220 kelime arası: standart okuyucusunuz. Bu rakamlar ile Türkiye ortalamasını yakaladınız demektir.

Dakikada 300 kelimeye kadar: 300 kelimeye ulaştıysanız Avrupa standartlarına çıktınız demektir. Ancak hala hızlı değilsiniz.

Dakikada 500 kelimeye kadar: Artık ortalamanın üstüne çıktınız ve gözler görülür biçimde hızlı okuyorsunuz.

Dakikada 800 kelimeye kadar: dakikada 800 kelime okuyan bir okuyucu hızlı okumayı kavramış, daha çok kelimeyi aynı anda görmeye başlamış, sadece zihinle okuyan birey anlamına gelir.

Dakikada 1300 kelimeye kadar: Artık kelimeleri anlamaya çalışmıyorsunuz. Bunun yerine fotoğrafik hafıza ile cümlelerin resmini çekiyorsunuz. Bu okuma hızında yeterli eğitime sahip değilseniz anlam kayıpları yaşarsınız. Eğer okuduklarınızın %60'ını anlamıyorsanız hızınızı düşürüp eğitimleri ve egzersizleri artırmalısınız.

Dakikada 1500 ve üzeri: bu rakamlara çıkan insan sayı çok nadir olmakla birlikte bu kadar hızlı okumayı başaran insanlar mevcuttur. Bu okumayı yapabilmek için sıkı bir disiplin gereklidir. Bu insanlar sıradan 10 kişinin toplamından daha hızlı okur ve daha çok şey anlarlar.

Not: Okuma hızınız artarken okuyucu profiliniz de değişir. İlk seviyelerde (200-300 kelime) sözel okuyucu olursunuz. Orta aşamalarda (400-600) işitsel okuyucu olursunuz. Ortalamanın üstüne çıkmaya başladığınızda ise (800 ve üzeri) görsel okuyucu olmaya başlarsınız. Yani ileriki seviyelerde zihniniz cümlelerin fotoğrafını çeker.

H – HAFIZA TEKNİKLERİ

1. Bellek

Bellek, zihnin daha önceki yaşantılarda edindiği tecrübeleri, öğrendiği bilgileri kayıt altına alan bir zihin işlevidir. Hatırlamak ise öğrenilen bilgilerin çağırılması işlemidir. Bellek sürekli aktiftir. Hiç durmadan çalışır. Davranışlarımızın büyük bir bölümü öğrenilmiş davranışlardır. Bunların dışında kalanlar ise refleksler, dürtü ve içgüdülerdir. Öğrenilen bilgileri hafızamızda saklamak için kullanılan sürece de kodlama adı verilir. Öğrenilenlerin hafızada saklanması ve geri çağırma süreçlerinin tamamı bellek olarak adlandırılır. Bellek 3 kısma ayrılır.

a. Belleğin aşamaları

Belleğe gelen bilgiler sırayla duyuşal kayıt, kısa süreli hafıza ve uzun süreli hafızada yer alır. Beyin bilginini öğrenilmek istenip istenmediğine göre ya da bilginin önemli olup olmadığına bakarak bilgiyi bu 3 hafıza türünden birinde işler. Mesela etraftan duyduğunuz sesler duyuşal kayıta tutulur ve saniyeler içinde unutulur. Çünkü onlarca uyarın almamıza rağmen onlara dikkat etmemizi gerektiren bir neden yoktur. Ya da alışveriş listesini kısa süreli belleğe alırız. Çünkü bir süre sonra o liste işe yaramayacak. Ancak üniversite eğitimi esnasında öğreneceklerimiz ya da vatandaşlık numaramız uzun süreli hafızaya alınır. Çünkü önemlidir ve ilerde işimize yarayacaktır. Bellek bilgiyi şu şekilde işler

KODLAMA > DEPOLAMA > GERİ ÇAĞIRMA

Belleğin aşamaları şu şekildedir.

1- Duyusal Kayıt (duyusal bellek ya da duyusal hafıza)

2- Kısa Süreli Bellek (kısa süreli hafıza)

3- Uzun Süreli Bellek (uzun süreli hafıza)

2. Duyusal Kayıt

Duyusal kayıt anlık olarak tüm uyarıların kabul edildiği hafıza alanıdır. Süresi çok kısadır. Bu bölüm ilk uyarıların alındığı alandır. Bir nesne görüldüğünde ya da bir ses duyulduğunda 200-500 milisaniye duyusal bellekte kalır. Duyusal kayıta insanlar birçok şeyi fark edebilir ama bunları hatırlayamazlar yapılan bir deneyde insanlara 12 farklı harf sırası çok kısa süre gösterilmiş, ardından harflerin sırası sorulmuştur. İnsanlar harfleri gördüklerine emindir. Hatırlayabildikleri çok sınırlı harf vardır. Ama çok daha fazlası olduğuna hepsi hemfikirdir. Bu da bize duyusal kayıt kısmının oldukça geniş bir kapasitesi olduğunu ancak buradaki bilgilerin çok hızlı unutulduğunu göstermiştir. Duyusal kayıt egzersiz ya da tekrarlarla geliştirilemez.

3. Kısa Süreli Bellek

Kısa süreli bellek seçilen uyarıcıların algılanmasıyla başlar. Duyusal hafızadan yönlendirilen bilgiler kısa süreli hafızaya gelir. Kısa süreli hafıza bu bilgileri birkaç dakikaya kadar tutabilir. Ancak bu hafıza sınırlı bir hafızadır. En fazla 7 birim bilgiyi akılda tutabilir. O yüzden kısa süre işinize yarayacak olan alışveriş listesini sürekli tekrar edersiniz ki aklınızda kalsın! Aksi halde unutursunuz. Yani o bilgi uzun süreli hafıza için gereksizdir. Duyusal kayıttan gelen her bilgi kısa süreli hafızaya alınmaz. Kısa süreli hafızaya almak için bilginin seçilmesi gerekir. Aksi halde zihnimiz yüzlerce gereksiz bilgi ile dolup taşar. Seçme şansımızın olması bilgiyi tasniflememizi sağlar. Kısa süreli hafızada bilgiler biriktikçe öncekilerin silinmesine neden olur. 7 birimlik bir kısa süreli belleğe sahip olduğumuzu varsayalım. Bu bize söylenen 7 nesneyi aklımızda zor da olsa tutabiliriz. Ancak 8. ve 9. Nesnelere sonra ilk 7 bilgide kaybolmalar meydana gelir.

Örneğin:

Yandaki kavramları hızlıca arkadaşınıza okuyun ve aklında kalanları sorun. “Okul, para, ayakkabı, sistem, gönül, murat, sahip, cengaver” arkadaşınız bunları yüksek ihtimalle sayabilir. Ancak bu 8 kavrama 5 kavram daha eklerseniz bu kavramlar içinde kayıplar yaşanır. Yani unutulur. Çünkü kısa süreli hafızanın belli bir kapasitesi vardır. Dolduğu zaman yeniler için yer açar.

Kısa süreli hafızayı artırmak

Kısa süreli hafızanın ortalama sınırı 4-5 birim olsa da gruplama yaparak bu sayı artırılabilir.

Hızlı okumak için kısa süreli hafıza ve uzun süreli hafıza önemli bir çalışma alanıdır. Bu nedenle hızlı okumak isteyenlerin ve eğitim hayatında başarılı olmak isteyenlerin hafızalarını geliştirmeleri şarttır. Örneğin: WHOMİTTAPDKMEBİBB şeklindeki harf dizisini doğrudan okuyup hatırlamaya çalışırsanız, harflerin sırasını şaşırmanız olasıdır. Ancak WHO MİT TAPDK MEB İBB şeklinde gruplar ve kodlarsanız aklınıza daha uzun süre kalacaktır. Başka bir örnekle anlatacak olursak elimizde 7 adet boş kasamız var. Bu kasaların sayısını artırmamız mümkün değil ancak kasaları genişletmemiz ve derinleştirmemiz mümkündür. O halde bilgileri gruplayarak kasaları genişletelim ve daha fazlasını hatırlayalım. Kısa süreli hafızanın başka bir engeli ise kodlamanın işitsel olarak yapılmasıdır. Yani birbirine benzeyen harfler ve

heceleri hatırlamak daha zordur. Mar, ber, dur, bür, bür, der, mur, Bor, pür, bar gibi kelimeleri bir arada tek seferde okuyup hatırlamanız neredeyse imkânsızdır. Fotografik hafıza sahibi olmak demek, görülenleri işitsel olarak değil görsel olarak hafızaya kaydetmek demektir. Bunun için de ciddi çalışmalar gerekir.

Kısa süreli hafıza hızlı okuma ilişkisi

Okuma yaparken okuduklarımızı kısa süreli hafızaya atarız. Oradan geçtikten sonra uzun süreli hafızaya geçilir. Ne kadar çok kısa süreli hafıza bilgisi toplarsak o kadar çok okuma sonrası hatırlama şansımız olur. Hızlı okumak demek sadece okumak demek değildir. Okuduklarımızı anlamamız da şarttır. Eğer anladıklarımız %60'ın altındaysa hızlı okumuş sayılmayız. Bu nedenle kısa süreli hafızada gruplama (kümeleme) yaparak ya da hikâye oluşturarak veyahut kişiye özel kodlar oluşturarak kısa süreli hafızayı güçlendirebiliriz.

4. Uzun Süreli Hafıza

Uzun süreli hafıza ile kısa süreli hafızanın yapıları çok farklıdır. Kısa süreli hafıza, nöronların bilgi alışverişini sağlayan yapılar tarafından işletilir. Genellikle kafanın ön kısmında bulunan dorsolateral prefrontal korteksi ve parietal lobu bu işlevi üstlenir. Ancak uzun süreli hafıza da beyin içine yayılmış nöronlar, sinapslar kalıcı bağlantılar söz konusudur. Kısa süreli hafızadan uzun süreli hafızaya bilginin aktarılması işini de beynin hippocampus bölgesi gerçekleştirir. Bunu daha kolay açıklamak için şöyle bir örnek verebiliriz. “Kısa süreli hafıza bir kütüphanede doğru kitapları doğru raflara yerleştiren kütüphane görevlisidir. Uzun süreli hafıza ise kütüphanenin kendisidir.” Uzun süreli belleği geliştirmek mümkündür. Ancak bu yargıyı doğru anlamak gerekir. Aslında ne kısa süreli belleği ne de uzun süreli belleği geliştirmek mümkün değildir. Ancak yapılan çalışmalarla bilginin saklanmadan önce bilginin hangi şekle sokulduğu, ne şekilde kodlandığı o bilgiyi uzun süreli hafızada kalıcı hale getirme şansını artırır. Eğer doğuştan yüksek bir hafıza kapasitesi ile doğduysanız daha iyi hatırlarsınız. Daha düşük bir kapasite ile doğduysanız daha az hatırlarsınız. Fakat daha az kapasite ile doğmuş birisi yapacağı çalışma ve egzersizlerle kapasitesi yüksek kişilerden kat be kat fazlasını hatırlayabilir. O halde fiziksel olarak gelişen bir şey yok bilişsel olarak hafızamızı geliştirmemiz mümkündür.

5. Bellek Geliştirme Yöntemleri

Kodlama - Kısaltma: Edindiğiniz bilgileri kodlayarak aklınızda daha kolay tutabilirsiniz. Tarih öğretmenimiz Fatih Sultan Mehmet'in aldığı adaları anlatırken bize şu kodlamayla öğretmişti

Fatih Sultan Mehmet'in Ege'de aldığı adalar: Eğriboz, İmroz, Semadirek, Taşöz, Bozcaada, Limni, Midilli

Yukarıdaki gibi anlatsa kesinlikle unutturduk ama şöyle öğretti

- Taşöz
- Eğriboz
- Limni
- Semadirek
- İmroz
- Midilli
- Bozcaada

Yukarıdaki adaların baş harflerini daire içine aldı ve okumamızı söyledi “TELSİM-B” işte o dersten sonra asla bu adaların isimlerini unutmam çünkü telsim o dönemde kullandığım GSM operatörünün adıydı.

Başka bir örnek:

Yine Tarih öğretmenimiz Fatih'in Karadeniz'i Türk gölü haline getirmek için aldığı yerleri anlatırken Kırım, Amasra, Sinop ve Trabzon'u saymış ardından baş harflerini "KAST" olarak işaretleyip, "Fatih'in KASTI Karadeniz'e sahip olmak" demişti. Böylece bu bilgi de hiç aklımızdan çıkmadı.

Anahtar Kelime Çağırımı: özellikle dil eğitiminde çok etkili olan bu yöntemde yabancı dildeki kelimeler Türkçeleri ile kodlamak için bir ilgi yaratılır. Mesela "cut" kesmek demek ve kat şeklinde okunuyor. Türkçe olarak aklınızda kalması için terzi kumaşı "kat kat" kesti şeklinde bir imgeleme yapabilirsiniz.

Saçma Hikâyeler: Başka bir bellek yöntemi ise bilgileri saçma hikâyelerle bağdaştırmaktır. Özellikle sosyal bilimlerde çok işe yarar. Mesela

"Balamir Avrupa hunlarının kurucusudur. Atilla ise en parlak dönemini yaşatmıştır"

Yukarıdaki bilgi Avrupa Hunları ile ilgili önemli bir bilgi öğrenci kafasında aşağıdaki saçma hikâyeyi kurarsa ya da öğretmen o öğrenciye söylerse o bilgi asla unutulmaz.

"Balamir bal gibi bir amirmiş tüm Türklerin amiriymiş. İlk o harekete geçmiş ve Hunları kurmuş. Atilla ise "illa at" dermiş atı severmiş ondan Atilla demişler. Onun zamanı tüm Avrupa at dolmuş" Yukarıda bahsettiğimiz, sıradan, arşivlik bilgileri bir hikâye içine oturttuk. Böylece bu hikaye, özgün ve hatırlanabilir hale geldi.

Yer Çağırımı Yöntemi: bilgileri hatırlamak için onları bir yere konumlandırın. Böylece o bilgiyi duyduğunuzda hangi yönde olduğunu ya da hangi sırada olduğunu bilirsiniz.

Görsel Hafıza: Bazı insanların görsel hafızaları daha iyidir. Hatta çoğunuz sınava çalışırken aklınıza gelmeyen bir bilgiyi, bilgilerin yazılı olduğu defteri düşünerek aklınıza getirebilirsiniz. Görsel hafıza tekniklerinizi geliştirerek daha iyi hatırlayabilirsiniz.

Zincirleme Yöntemi: Bu yöntemde öğrenmeniz gereken kelimeleri ardı ardına sıralayıp bir hikaye oluşturursunuz. Tıpkı saçma hikayeler yönteminde olduğu gibi...

Mesela: Gitar, aslan, salon, kitap, Pisagor, kelimelerini

"Aslan salonda gitar çalıp pisagora, kitap okuyordu" şeklinde zincirleyebilirsiniz.

Hafıza güçlendirme yöntemleri asla bu kadarla sınırlı değildir. Her insanın zihin dünyası farklıdır. Siz de size özgü hafıza geliştirme yöntemleri bulabilirsiniz.

I. HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ

Hızlı okuma teknikleri üç ana grupta toplanır. Bunlardan birincisi okuma hatalarının yapılmaması. İkincisi okuma öncesi hazırlık. Üçüncüsü ise uygulanması gereken teknikler. Öncelikle hızlı okuma teknikleri nelerdir, onları sıralayalım.

1. Göz hareketlerinizi anlayın ve gözlerinizi yönetin

Gözlerimiz okuma yaparken bir çizgi üstünde akıp gitmez. Yani paragraf başından sonuna kadar düz çizgiler halinde göremeyiz. Göz her anlamak istediği bölgenin fotoğrafını çeker ve beyne yollar. Bu da gözün düz çizgi halinde değil de zıplayarak hareket etmesi anlamına gelir. Gözlerinizi kendiniz de test edebilirsiniz. Okuma yaparken gözlerinizin hareketini düşündüğünüzde gerçekten de gözlerinizin kelime

kelime ilerlediğini göreceksiniz. Eğer kelimeler üzerinde tek tek hareket ediyorsanız hızlı okumanız imkânsızdır. Ama üzülme bu başlık bu sorunu düzeltmek için var. Gözlerinizin her hareketi bir işlem gerektirir. Her işlem bir çözümlenme gerektirir.

“FOTOĞRAF ÇEK > KODU ÇÖZ > ANLA > AKLINDA TUT”

Gördüğünüz gibi tek bakışınız yukarıdaki 4 işlemi yapmanızı gerektiriyor. O halde bu işlemi neden defalarca yapalım. Her kelime için bu işlem silsilesini yaparsak hızlı okumamız mümkün olmaz. O zaman gözlerimize hükmetmemiz gerekiyor... Gözlerimizi kelimeleri gruplayarak okumaya zorlamalıyız. Aşağıdaki anlatacağımız hızlı okuma egzersizleri sayesinde bunu başaracaksınız. Gözlerinizin hareketlerini sınırlayarak ona nereye bakması gerektiğini siz söyleyebilirsiniz. Bunu yapmayı başardığınızda bir satırda 9 işlem silsilesi yaparken bunu 3'e indireceksiniz. Bu da okuma hızınızın 3 kat artması demektir.

2. Anlama hızınızın üstüne çıkın

Hızlı okuyunca anlamadığınızı düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Çünkü henüz hızlı okumuyorsunuz. Hızlı okuyan hızlı anlar. Bu nedenle okuduklarınızı anlamanız ve aynı zamanda hızlanmanız için yapmanız gereken, anlama hızınızdan daha hızlı okumanızdır. Bu şekilde yaptığınız takdirde zihninizi yönlendirmiş olursunuz. Çünkü zihniniz gözlerinizden daha hızlıdır. Zihnimize daha fazla bilgi yollarsanız daha çok çalışacaktır. Bunu sürekli yaptığınızda hem okuma hem anlama hızınız artacaktır.

3. Ön okuma yapmak

Okumanız gereken bir kitap ya da rapor varsa ve analiz yapmanız gerekiyorsa, ön okuma yaparak işe başlayın. Her bölüm başlığını alt başlıkları okuyun. Önemli kelimeleri koyu harflerle yazılmış kelimeleri okuyun. Bölüm başlarını ve bölüm sonlarını okuyun. Bu şekilde kitabı henüz okumadan çok değerli bilgilere sahip olursunuz. Ardından hızlı okumanızı yaptığınızda hem anlama oranınız yükselecektir hem de çok daha hızlı okuyacaksınız.. Bu yöntemin daha hafifi ise göz atma tekniğidir. Göz atmak, okumak anlamına gelmez. Hızlıca metinlere bakarsınız. Bu sırada zihin tıpkı oltanın balıkları yakaladığı gibi kelimeleri yakalar ve size bir rapor hazırlar. Metnin neyle ilgili olduğunu ne anlattığını vb anlatır. Göz atma tekniği daha kısıtlı zamanlarda yapılır.

4. İndeks tarama, anahtar kelime bulma

[Hızlı okuma tekniklerinden](#) biri de indeks taramaktır. Her kitabın ön kısmında içindekiler kısmı bulunur. Siz öğrenmek istediğiniz kısımları buradan bularak sizin için gereksiz olan bölümleri atlarsınız. Ya da fihrist kısmından aradığınız anahtar kelimelerin bulunduğu sayfaları kontrol ederek, istediğinize ulaşabilirsiniz.

5. Kelime Hazinesini geliştirmek

Eğer hukuk okuyorsanız alanınızla ilgili terimleri mutlaka öğrenin. Bunun için bir sözlükten yardım alabilirsiniz. Çünkü bilinmeyen her kelime zihinde beklemeye neden olur. Beklemek ve diğer kelimeleri kullanıp anlam çıkarmak için beyin çaba harcar. Ancak bu zamanı kaybetmek istemiyorsanız iş yada eğitim hayatınızda karşınıza çıkacak terimleri mutlaka öğrenin.

6. Sezgisel gücünüzü artırın

Sezgi gücü hızlı okuma tekniklerinin uç boyutu diyebiliriz. Kitap okurken cümlelerin sonrasında ne geleceğini hesaplamak, tahmin etmek, cümlelerin veya pasajın ana fikrini tahmin etmek ve tüm bunlarda başarılı olmak sezgisel güçlerinizin işe yaradığını gösterir. Bu konuda en iyi egzersiz bol bol kitap okumak ve okurken düşünmektir.

7. Hedef belirleyin

Hızlı okumak için dakikada kaç kelime okumam lazım?, hızlı okursam orta vadede hangi faydaları elde ederim? Hızlı okuma hayatıma neler katacak? Gibi sorulara doğru ve adil cevaplar vererek hedeflerinizi belirleyin. Dakikada 200 kelime okuyan bir öğrenci ben dakikada bin kelimeyi anlayarak okumak istiyorum diyorsa bu güzel bir hedeftir. Bir yayınevi editörü, gelen taslakları incelemek için ayırdığı zamanı 3 saat azaltmak istiyorsa bu da harika bir hedeftir. Kısacası neden hızlı okumak istiyorsunuz? Dakikada kaç kelime okumak istiyorsunuz bunları belirlemeniz çok önemlidir.

8. Aktif okuma tekniği

Bu okuma tekniğinde okuma yaparken metin yazarıyla tartışmak ya da ona hayali cevaplar vererek onun fikirlerine katılmak, okuduğunuz metni daha iyi anlamaya olanak sağlar. Buna aktif okuma tekniği adı verilir. Bu teknikte bir yandan okur bir yandan metni düşünürsünüz. Bu şekilde yaptığınız okuma türünde anlama oranlarınız çok yüksek çıkar. Başlangıçta aktif okuma tekniğinde zorlansanız da yapacağınız egzersizler sayesinde çok daha kolay aktif okuma yapabilirsiniz. Aktif okuma tekniğinde metni düşünürken, metnin güçlü yanları, zayıf yanları, ilk defa duyulan bilgiler, verilmek istenen mesaj, metinde verilmek istenen duygu gibi noktalara dikkat etmelisiniz.

9. Okuma hızı seçme

Her metni aynı hızla son sürat okumak gereklidir diye düşünmeyin. Her metnini okunuş amacı farklıdır. O yüzden metinleri okurken esnek okuma yapmalısınız. Yani metne ve amacınıza göre okuma hızınızı belirlemelisiniz. Buna esnek okuma adı verilir. Ders kitabı okurken hızlı okuma yapabilirsiniz. İlginizi hiç çekmeyen bir sektör dergisinin sadece başlıklarına göz gezdirebilirsiniz.

10. Seçmeli okuma tekniği

Vaktiniz dar ancak hızlı okumanız gereken gazeteler var ya da bir metinde aradığınız bir bilgi var o zaman tüm metni okumazsınız. Bu tür durumlarda seçmeli okuma yaparsınız. Gereksiz kelimeleri okumazsınız. Paragraf başlarına ve sonlarına dikkat edersiniz. Noktalama işaretlerinden ipucu alırsınız. Süslemeleri ve betimlemeleri okumazsınız. Çünkü yazıların büyük bir kısmını yan kelimeler, betimlemeler oluşturur. Ancak muhteşem bir şiir okuyorsanız her kelimeyi üstüne basa basa okursunuz.

11. Kaymağını alma tekniği

Bu hızlı okuma tekniğinde önemli kısımlar okunur. Bu okuma tekniği bilinenin aksine yüzeysel okuma tekniği değildir. Bu yöntemde belli amaçlar vardır bu amaçlara uygun okuma yapılır. Bunlar;

- Ana fikre hızla ulaşmak
- Önemli kısımları çok iyi anlamak
- Gereksiz ve detay kısımları hızlıca geçmek

İşte bu yöntem kaymağını alma yöntemi denir. Çok okumak zorunda olanlar bu yöntemi sıklıkla kullanırlar.

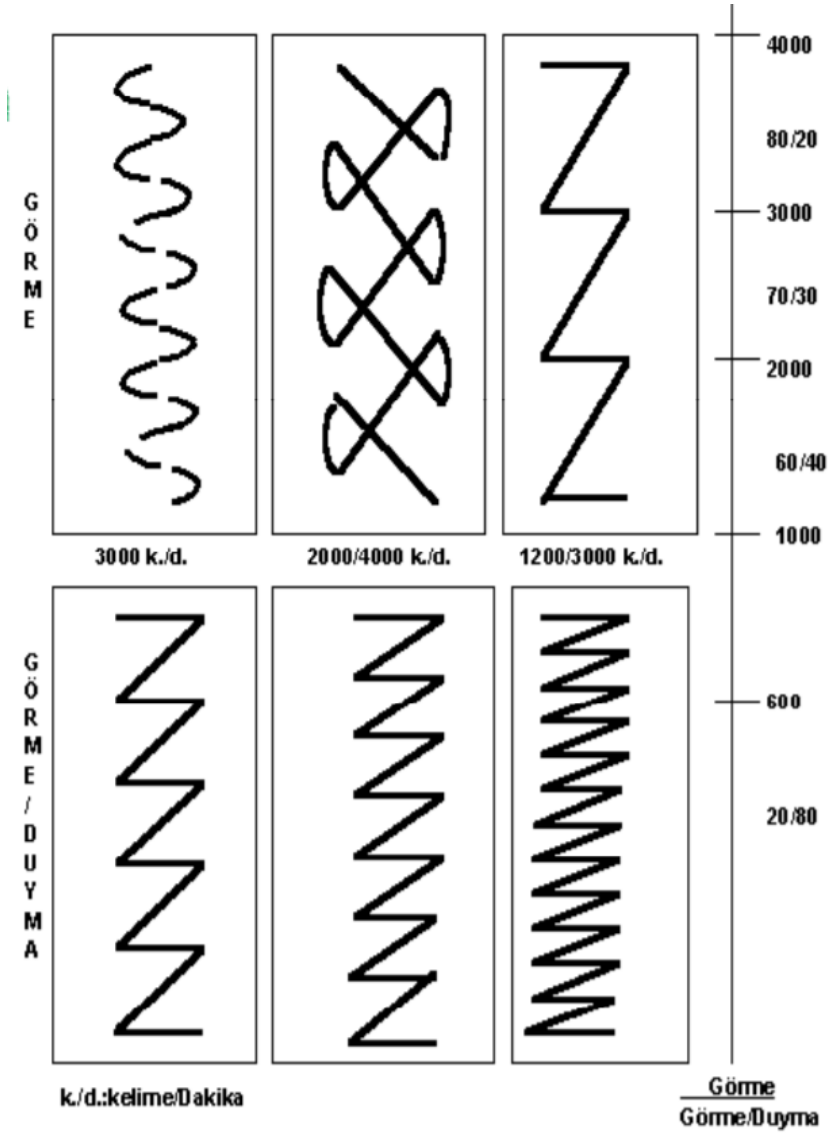
12. 5n1k Tekniği

Bu yöntemde metni okurken aynı zamanda kim, ne, nerede, nasıl, ne zaman, niçin sorularının yanıtı aranır. Bu yöntem metni daha iyi anlamaya sağlar. Okuma sonunda hatırlama oranınız artar.

13. Sütun Okuma Tekniği

Önce kelimeleri gruplandırın ve 3-4 kelimeyi öyle okumaya çalışın. Ardından satırları görmeye başlayın. Artık satırları da görmeye başladığınız orta seviye bir hızlı okuyucu oldunuz demektir. Bundan sonraki süreçte sütun okuma tekniğine geçmelisiniz. Yani artık kelimelerle işiniz tamamen bitecek ve adeta bir sayfalık metnin 8-10 fotoğrafını çekecek ve zihninizde onu yorumlayacaksınız. Bu yöntemde en önemli unsur aktif görme alanının geniş olmasıdır. Aktif görme alanı hakkında aşağıda detaylı bilgi vereceğiz. Sütun okumada göz hareketleriniz sayfanın sağında soluna doğru değil de yukardan aşağıya doğru zig zag yapacak şekilde olmalıdır.

Aşağıdaki görselde sütun okuma esnasında göz hareketlerinizin nasıl olması gerektiği gösterilmiştir. Bu göz hareketlerinden en kolayı ile başlayıp en zoruna doğru kendinizi geliştirmelisiniz.

Okuma Öncesi Hazırlık

Okuma öncesinde yapılacakları yukarıda detaylı olarak anlatmıştık. O yüzden burada tekrar detaylandırmayacağız. Ancak hızlı okuma teknikleri için oldukça önemli olan okuma öncesinde yapılması gerekenler şöyledir.

- Sessiz bir ortam hazırlayın
- Işık ne çok fazla ne çok az olsun (bir ortamı aydınlatan bir de sadece okuma alanını aydınlatan iki ışık kullanın)
- Çevredeki uyaranları kaldırın
- Okuma amacınızı belirleyin
- Konsantre olun. (okumayı ayrı bir iş olarak kabul edin başka işlerin arasına sıkıştırmayın)
- Okuma pozisyonunuzu ayarlayın
- Okuma mesafesini ayarlayın

J. HIZLI OKUMA EGZERSİZLERİ

Hızlı okumamızı geliştirmek için yapılması gerekenlerin başında hızlı okuma egzersizleri gelmektedir. Hızlı okuma egzersizleri ile okuma hızınızı artıracaksınız. Hem görme hem zihinsel işlevlerinizi geliştirecek. Şimdi hızlı okuma egzersizlerini anlatalım.

1. Aktif Görme Alanının Genişletilmesi

Aktif görme alanı insanın tek bakışta gördüğü ve anlamlandırabildiği 2-3 cm'lik alana verilen addır. İnsanlar kitap okurken bir bakışta 2-3 kelimeyi anlamlandırabilir. Bu bölge yaklaşık 3 cm çapındadır. Aktif görme alanını genişletmek mümkündür. Aktif görme alanını genişletmek için aşağıdaki egzersizleri yapabilirsiniz.

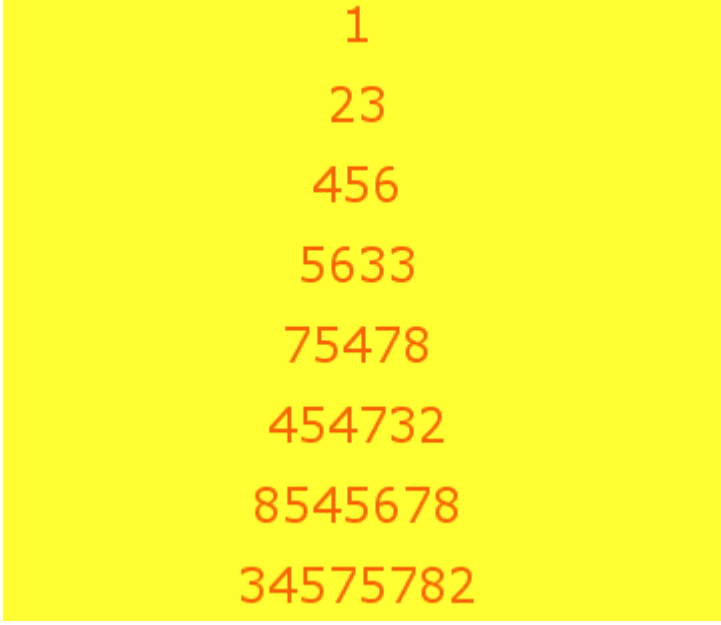
a- Grublama yöntemi: Bu yöntemde zihninizden okuduğunuz metne sanal noktalar koyun ve o noktalara bakarak diğer kelimeleri görmeye çalışın.

b- İlk ve son kelime: Bu yöntemde her satırın ilk ve son kelimesi okumaya çalışın ve metni anlamlandırmaya çalışın.

c- Aktif görme alanını genişleten programlar ve videolar kullanın

d- Aşağıda verdiğimiz görselde sayıların tam ortasına bakarak aşağı doğru inen ve sayıların tamamını okumaya çalışın. Ancak asla sayıların başına ve sonuna bakmayın.

2. Göz Kaslarının Geliştirilmesi

Göz kaslarını geliştirmek aktif görme alanınızı genişletmek için oldukça faydalıdır.

1- Gözlerinizi başparmağınıza sabitleyip gözlerinizle başparmağınızı takip edin. Bu esnada başparmağınızı uzaklaştırıp yakınlaştırın. Önce bu hareketi yavaş yavaş yapın ardından parmağınızı hızlıca gözünüze yakınlaştırın ve hızlıca uzaklaştırın.

2- Gözlerimizin sınırlarını genişletmek için kafanızı sabit tutarak gözlerinizle en sağa 10 saniye, ardından en sola 10 saniye bakın, daha sonra onar saniye yukarı ve aşağı bakın. Toplamda 40 saniye süren bu egzersizi günde en az 15 kere yapın

3. Odaklanmayı Geliştirme Egzersizleri

1- Odaklanmayı geliştirmek için beyaz bir kâğıda 3-4 cm büyüklüğünde bir daire çizin ardından bu daireye odaklanın ve gözünüzü hiç kırpmamaya çalışın. Göz kırpmadan 2 dakika boyunca daireye bakmaya çalışın.

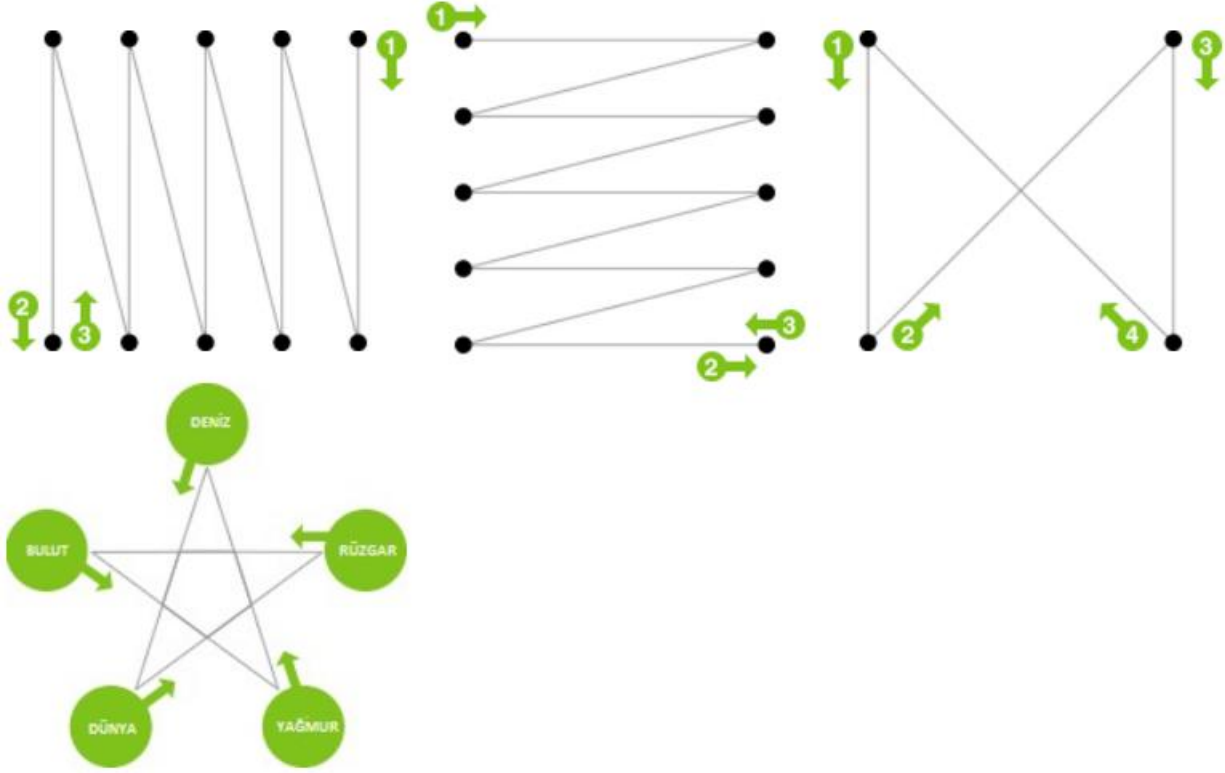
2- Odak değiştirmek için burun ucunuza bakın sonra daha uzaktaki bir nesneye bakın. Bu şekilde burun ucunuzla farklı uzaklıklardaki nesnelere arasında gidip gelin.

3- Gözünüzün sınırlarını geliştirmek için başka bir egzersizimiz ise göz ile daireler çizmektir. Gözünüzle en sağdan başlayarak daireler çizin gözünüzü görebildiğiniz son noktaya kadar sınırlayın. Bu esnada başınızı hiç oynatmayın.

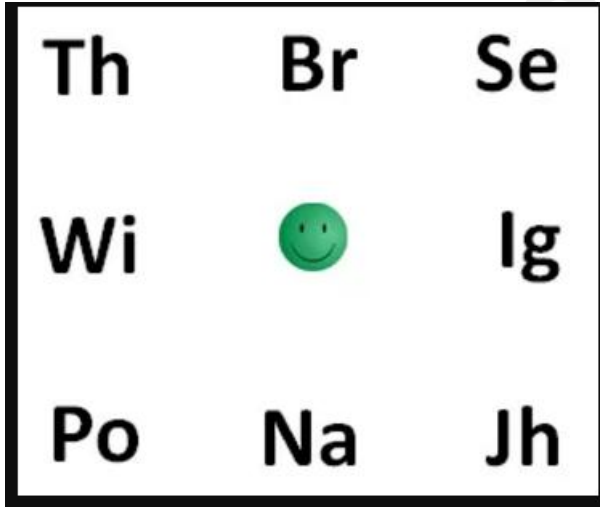
4- Şaşı bak şaşır oynayın. 3 boyutlu resimlere bakarak resim içindeki farklı nesnelere görmeye çalışın. Böylece gözünüzün derinlik algısını geliştirmiş olacaksınız.

4. Gözleri Hızlandırma Egzersizleri

1- Gözlerinizi hızlandırmak ve hareketini artırmak için aşağıdaki şekilleri kullanın. Buna benzer şekilleri kendiniz de çizebilirsiniz. Gözünüzle zigzaglar çizerek hızlı bir şekilde başlangıç noktasından son noktaya doğru gitmeye çalışın. Kavramlı haritada kavramları anlamaya çalışın ve hangi sıra ile sizi yönlendirdiklerini hatırlamaya çalışın.

2- Merkez noktaya bakıp simgeleri görmeye çalışın böylece aktif görme alanınız genişleyecektir.

3- Kelime bulmaca oyunları oynayın. Oyunları oynarken hız konusunda kendinizi sıkıştırın ve hızlı olmaya çalışın. İnternette bol bol bu tür bu bulmacalardan bulmanız mümkündür. Bu bulmacalar sayesinde görsel algınız artacaktır. Hızınızı ayarlarken öncelikle 10x10luk bir bulmaca çözün ve hızınızı ölçün bu ölçüyü çıkış noktası kabul edip hızınızı sürekli düşürmeye çalışın.

HARMONİ	FEVKALADE	TEPKİMEK
İNİLTİ	AZARLAMA	YAPRAK
AVLAMA	DOSYALAMA	FORMA

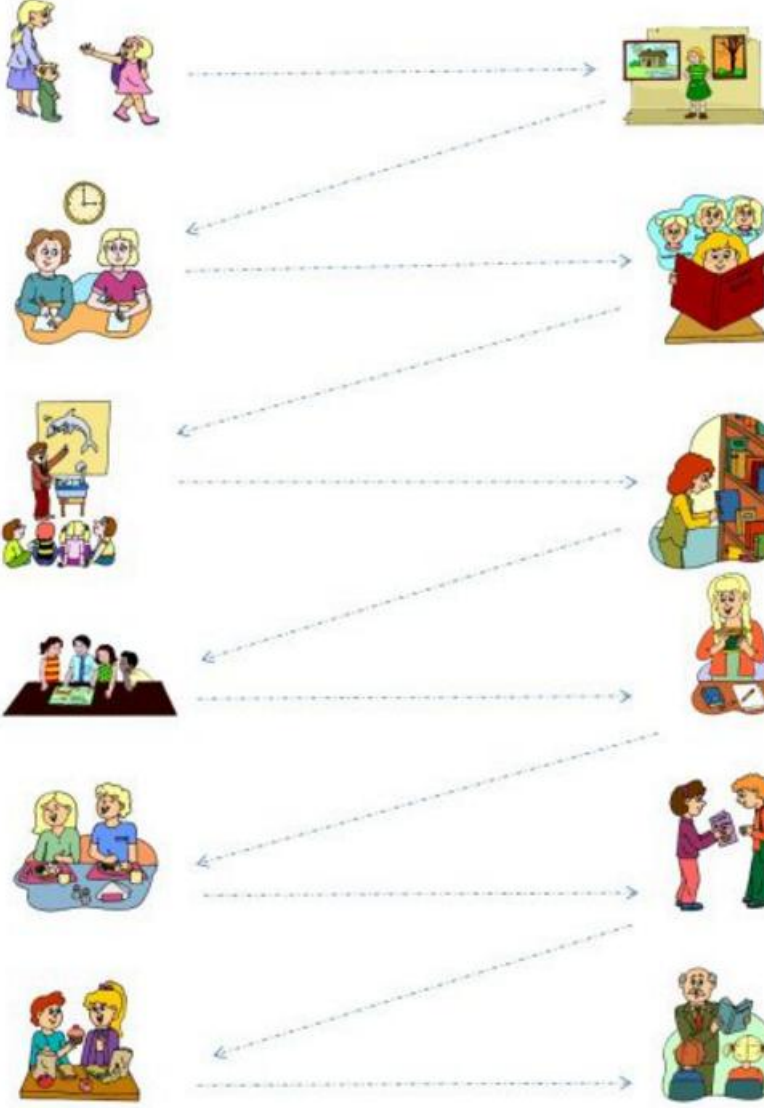
Z İ S E G N E D V F
D D O S Y A L A M A
Ö D A Z A R L A M A
D R T İ Y F H A P T
İ F E V K A L A D E
T V L Ş R V P H N S
L P A M A A M R O F
İ K O F O P L P A U
N N T E P K İ M E K
İ N Ş G B D J Ş N L

5. Anlamlandırma Egzersizleri

Aşağıda verdiğimiz görseli (1. Egzersiz) kullanarak ok hizasında gözlerinizi metronom eşliğinde hareket ettirin. Hiçbir resimde duraklamayın. Bu şekilde resimde ne anlatıldığını anlamaya çalışın ve hafızanıza almak için çaba gösterin.

1. Egzersiz

METRONOM İLE RESİMLER ARASINDA GÖZ SIÇRAMASI YAPARAK ÇALIŞINIZ

2. Egzersiz

Burada kelimeleri alfabe sırasına göre koymaya çalışın ve sırasıyla nesnelere gidin. Benzer çalışma kâğıtları hazırlayıp bu egzersizi günde 5 tekrardan 10 defa yapın.

K. HIZLI OKUMA GÖZ EGZERSİZLERİ

1. Hızlı Okumada Gözün Önemi

Hızlı okumak göz ve zihin arasındaki iletişim ve yapılan bir dizi işlemde oluşur. Göz yeterince hızlanırsa zihin de ona ayak uydurur ve okumam hızınız artar. O halde hızlı okumak için birinci kural gözün hızlanmasıdır diyebiliriz. Bu nedenle Göz hızlı okumada çok önemli bir unsurdur. Gözleri yeterince hızlı olan bir okuyucu sıradan insanlardan 10 kat fazla okuyabilir.

a. Göz ve Okuma İlişkisi

Göz tıpkı bir fotoğraf makinesi gibi çalışır. Aslında bizler gözlerimizi kitap okurken satırlar üzerinde kayıyor zannederiz. Ancak gerçekler öyle değildir. Eğer hızlı okumayı bilmiyorsanız gözünüz her kelimedede bir kare atlar. Yani her kelime için ayrı bakışlar atarsınız. Bu da bir satırda 9-10 bakış demektir. Her bakış zihne yollanır. Zihin bu resimdeki bilgileri (kelimeleri) analiz eder. Kodu çözer ve anlamını tıpkı bir yapboza parça ekler gibi metnin anlam bütünlüğüne ekler. Peki, hızlı okumak için ne yapmalıyız. Hızlı okumak için göz hareketlerimizi sınırlandırmamız lazım. Bunu yapmak için ise gözümüzün aynı anda çok daha fazla kelimeyi görmesi lazım. Bu yüzden göz egzersizleri yaparak aktif görme alanımızı genişletmeye çalışıyoruz.

Aşağıdaki örneğe kullanarak daha detaylı bir açıklama yapalım.

Diyelim ki her bakış ve zihin işlemi 0,2 saniye sürsün.

Lorem Ipsum Nedir?

Lorem Ipsum, dizgi ve baskı endüstrisinde kullanılan mığır metinlerdir. Lorem Ipsum, adı bilinmeyen bir matbaacının bir hurufat numune kitabı oluşturmak üzere bir yazı galerisini alarak karıştırdığı 1500'lerden beri endüstri standardı sahte metinler olarak kullanılmıştır. Beşyüz yıl boyunca varlığını sürdürmekle kalmamış, aynı zamanda pek değişmeden elektronik dizgiye de sıçramıştır. 1960'larda Lorem Ipsum pasajları da içeren Letraset yapraklarının yayınlanması ile ve yakın zamanda Aldus PageMaker gibi Lorem Ipsum sürümleri içeren masaüstü yayıncılık yazılımları ile popüler olmuştur.

Yukarıdaki resimde her kelime için 0,2 saniye harcandığında tek bir satırı (her satırda ortalama 8 kelime olduğunu varsayalım) okumak 1,6 saniye sürecek 10 satırdan oluşan bir paragraf olduğu için bu hızı 10 le çarpmalısınız.

Tüm paragrafı 16 saniyede okursunuz.

Lorem Ipsum Nedir?

Lorem Ipsum, dizgi ve baskı endüstrisinde kullanılan mığır metinlerdir. Lorem Ipsum, adı bilinmeyen bir matbaacının bir hurufat numune kitabı oluşturmak üzere bir yazı galerisini alarak karıştırdığı 1500'lerden beri endüstri standardı sahte metinler olarak kullanılmıştır. Beşyüz yıl boyunca varlığını sürdürmekle kalmamış, aynı zamanda pek değişmeden elektronik dizgiye de sıçramıştır. 1960'larda Lorem Ipsum pasajları da içeren Letraset yapraklarının yayınlanması ile ve yakın zamanda Aldus PageMaker gibi Lorem Ipsum sürümleri içeren masaüstü yayıncılık yazılımları ile popüler olmuştur.

Yukarıdaki resimde kelimeler gruplanmış bir şekilde okunuyor böylece zihin her satır için $0,2 \times 3 = 0,6$ saniye harcayacak 10 satırda ise 6 saniye yapar.

Tüm paragrafı 6 saniyede okursunuz.

Lorem Ipsum Nedir?

Lorem Ipsum, dizgi ve baskı endüstrisinde kullanılan mıgır metinlerdir. Lorem Ipsum, adı bilinmeyen bir matbaacının bir hurufat numune kitabı oluşturmak üzere bir yazı galerisini alarak karıştırdığı 1500'lerden beri endüstri standardı sahte metinler olarak kullanılmıştır. Beşyüz yıl boyunca varlığını sürdürmekle kalmamış, aynı zamanda pek değişmeden elektronik dizgiye de sıçramıştır. 1960'larda Lorem Ipsum pasajları da içeren Letraset yapraklarının yayınlanması ile ve yakın zamanda Aldus PageMaker gibi Lorem Ipsum sürümleri içeren masaüstü yayıncılık yazılımları ile popüler olmuştur.

Yukarıdaki resimde ise hızlı okumasını geliştirmiş bir birey sütun tarama tekniğini kullanarak tüm paragrafı sadece 5 bakış ile okumayı başarıyor. O halde $0,2 \times 5 = 1$ saniye yapar

Tüm paragrafı 1 saniyede okursunuz.

O halde ne kadar geniş alanı görürsek o kadar başarılı ve hızlı okuruz. Tek bakışla geniş bir alanı görmek hızlı okumanın anahtarıdır.

b. Aktif Görme Alanının Hızlı Okumaya Etkisi

Her insanın görebildiği ve ilk bakışta anlamlandırıldığı kısma aktif görme alanı denir sıradan insanlarda bu yaklaşık 3-4 cm'lik alandır. Aşağıdaki resimde de göreceğiniz üzere ilk bakışta görüp anlayabildiğiniz alan 3-4 cm civarındadır. Bu rakam bazı insanlarda daha az bazı insanlarda daha fazla olabilir. İşte bu alanı genişletmek ve aktif görme alanını hızlı okumada kullanmak çok önemlidir. Aktif görme alanınızı genişletirseniz, zihninize daha az işlem yaptırırsınız. Böylece daha hızlı okursunuz. Bir önceki başlıkta verdiğimiz örneklerle bunu daha iyi anlayabilirsiniz.

Lorem Ipsum, 500 yıl boyunca varlığını sürdürmekle kalmamış ve günümüzde elektronik yazı tipinin gerektiği birçok konuda hazır bir araç olarak kullanılmaya başlanmıştır. **Lipsum** 1960'larda içinde **Lorem Ipsum** paragraflarının bulunduğu **letraset**lerin piyasaya çıkması ve 1990'larda **Lorem Ipsum** versiyonlarını içeren **Aldus Pagemaker** gibi programlarla beraber yaygın hale gelmiştir.

Bilinenin aksine, **Lipsum** sadece rastgele dizilmiş harflerden oluşan paragraflardan ibaret değildir, tarihi MÖ 45 yıllarına dayanan bir klasik Latin edebiyatı eserine dayanır. Yaklaşık 2000 yıldan fazla bir geçmişi vardır. ABD Virjinya'daki Hampden-Sydney Üniversitesi'nden (en:Hampden-Sydney College) Latin dili profesörü **Richard McClintock**, **Lorem Ipsum** paragraflarından birinde anlaşılması en güç Latince kelimelerden bir "consectetur" sözcüğüne rastlamış, k kelimedenden hareketle **Lipsum**'un aslında işe yarar bir kaynak olduğunu farketmiştir.

Lorem Ipsum, **Çiçero**'nun MÖ 45 yılında yazdığı "*de Finibus Bonorum et Malorum – İyi ve Kötünün Uç Sınırları*" eserindeki 1.30.32 sayılı paragrafında yer

Yukarıdaki resimde verilen metni aktif görme alanı geniş olan birisi birkaç bakışta görebilir ve anlamlandırabilir. Ancak aktif görme alanınız sınırlıysa resme daha uzun süre bakmanız gerekir.

2- Aktif Görme Alanı Nasıl Genişletilir?

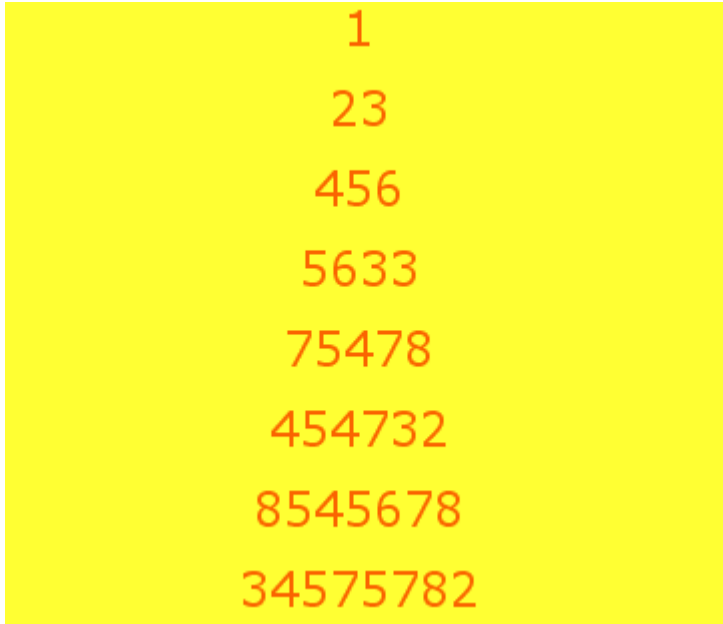
Aktif görme alanınızı genişletmek için birtakım egzersizler bulunur bu egzersizleri yaparak aktif görme alanınızı geliştirebilirsiniz. Son zamanlarda bu egzersizler için bilgisayar programları ve mobil uygulamalar kullanılmaktadır. Ancak kısıtlı imkânlarla da aktif görme alanı egzersizleri yapılabilir. Aşağıda bu egzersizleri görebilirsiniz.

3- Aktif Görme Alanı Genişletme Egzersizleri

Aktif görme alanı egzersizleri ilk olarak ikinci dünya savaşında başlamıştır. İkinci dünya savaşında savaş pilotları it dalaşı yaparken ya da karşıdan gelen uçakları vurmak için çok az zamana sahiptiler. Bu nedenle çok kısa sürede karşıdan gelen uçakları tanıyıp onları analiz edip dost ve düşman uçaklarını belirlemeli ardından dostları koruyup düşmanları vurmalıydılar. Bu konuda sıkıntı çekmeleri üzerine aktif görme alanı genişletme çalışmalarına başlamış ve İngiltere ve Amerika'nın ölü sayısında ciddi azalma meydana gelmiştir. Tek bakışta daha geniş alanı görmek pilotların hayatını kurtarmış, düşmanların ise mağlup olmalarına yardım etmiştir.

a- Egzersiz 1

Altta verilen resmin sadece ortasına bakarak sayıları okumaya çalışınız. Egzersize yukarıdan aşağı inerek başlayınız.

b- Egzersiz 2

Çok fayda alacağınız ve herhangi bir kitap ile yapabileceğiniz bir çalışmadır. Aşağıdaki resimde verdiğimiz metinde bulunan satırın başında ve sonundakileri kelimeleri okuyarak ortadaki kelimeleri anlamaya çalışın. Bunu yaparken gözünüzü asla ortadaki kelimelere kaydırmayın bu egzersizi disiplinli bir şekilde yaptığınızda bir süre sonra ortadaki kelimeleri de istem dışı olarak görmeye başladığınızı fark edeceksiniz. Bu egzersizleri farklı metinlerde denemelisiniz.

Lorem Ipsum Nereden Gelir?

Yaygın inancın tersine, Lorem Ipsum rastgele sözcüklerden oluşmaz. Kökleri M.Ö. 45 tarihinden **bu yana** klasik Latin edebiyatına kadar uzanan 2000 yıllık bir geçmişi vardır. Virginia'daki Hampden-Sydney College 'dan Latince profesörü Richard McClintock , bir Lorem Ipsum pasajında **geçen ve anlaşılması** en güç sözcüklerden biri olan 'consectetur' sözcüğünün klasik edebiyattaki **örneklerini incelediğinde** kesin bir kaynağa ulaşmıştır. Lorm Ipsum , Çiçero tarafından M.Ö. 45 tarihinde **kaleme alınan** "de Finibus Bonorum et Malorum " (İyi ve Kötünün Uç Sınırları) eserinin 1.10.32 ve **1.10.33 sayılı** bölümlerinden gelmektedir. Bu kitap, ahlak kuramı üzerine bir tezdin ve Rönesans **döneminde çok** popüler olmuştur. Lorem Ipsum pasajının ilk satırı olan " Lorem ipsum dolor sit amet " **1.10.32 sayılı** bölümdeki bir satırdan **gelmektedir**.

c- Egzersiz 3

Aşağıdaki aktif görme alanı genişletme egzersizinde sağda ve solda terimler görüyorsunuz. Ortada ise alt alta noktalar var. Bu egzersizde görme alanımızı genişletmek için noktalardan gözümüzü ayırmadan sağdaki ve soldaki kelimeleri okumaya çalışın. Aynı zamanda kelimelerin ne anlama geldiğini hatırlamaya çalışın. Kendiniz de buna benzer egzersizler hazırlayabilirsiniz. Başlangıçta kelimeleri göremeyebilirsiniz. Ancak pes etmeyin ve çalışmaya devam edin bir süre sonra kelimeleri daha kolay görmeye başlayacak ve kelimeleri görme hızınız artacaktır.

Kalem . Sıcak

Haber . Nadir

Sağlık . Nazik

Kıymet . Sabah

Zalim . Israr

Sabah . Vergi

Mavi . Değirmen

Sakat . Halk

Keyif . Meyve

Caz . Kulübe

Belki . Mermi

d- Egzersiz 4

Aşağıdaki görselin tam ortasına bakarak rakamları okumaya çalışınız 5 saniye karenin ortasına baktıktan sonra gözlerinizi kapatıp sayıların yerlerini doğru tahmin etmeye çalışınız.

70	2	34	99
17	10	7	60
4	100	93	5
82	64	44	77

e- Egzersiz 5

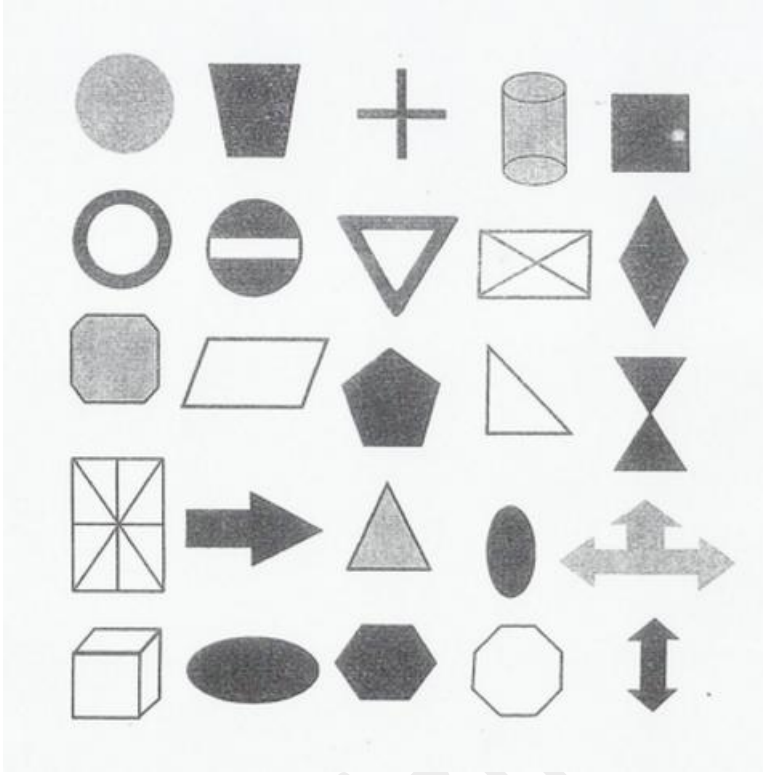
Kelime bulmaca ya da kelime avı oyunları oynayın bu oyunlar hem eğlencelidir. Hem de aktif görme alanınızı genişletir. Bu oyunlardan internette bol miktarda bulabilirsiniz. Aşağıda bir örneğini sunuyoruz.

N	T	J	R	T	S	E	O	A	j	R	B
V	İ	U	A	B	İ	P	C	R	R	E	U
A	C	L	N	İ	Y	Z	O	U	A	H	A
Ç	M	G	O	B	P	U	U	T	Ş	V	T
N	E	T	S	A	K	V	I	L	Ö	E	F
K	T	K	Ş	U	P	Ü	S	E	L	C	I
K	I	D	N	A	S	Ü	B	R	S	D	R
Ş	B	Z	Ö	V	İ	İ	K	V	C	H	Ü
G	U	O	R	U	N	H	Ö	D	P	Ü	S
Ç	Ş	F	V	Ç	F	D	İ	R	Z	D	D
K	İ	Y	E	G	I	T	R	G	Ğ	Y	B
J	N	I	Z	Ü	V	Ü	Z	P	T	Y	G

SANDIK
KASTEN
KÜP
ŞARJ
TURA
ORUN
GEYİK
ONAR
CEVHER
TEMCİT

f- Egzersiz 6

Bu egzersiz hem aktif görme alanınızı genişletecek hem de fotografik hafızanıza yardımcı olacak. Bu resimde gördüğünüz şekillere 5 saniye süre ile bakın. Ardından gözlerinizi kapatıp resimlerin yerlerini doğru hatırlamaya çalışın. Resimleri tek tek hafızanıza almaya çalışmayın. Bir bütün olarak resmi hafızanıza kaydedin.

g- Egzersiz 7

Bu egzersiz de az önceki gibi hem görme alanınızı genişletecek hem de zihninizi çalıştıracak hem de okuduğunu anlama oranınızı artıracaktır. O yüzden gazete kupürü egzersiz çalışması hem eğlenceli hem de faydalı bir egzersizdir. Bu çalışmada kupüre 7 saniye süre ile bakın. Ardından aklınızda kalanları bir kâğıda yazın. Resimleri, kelimeleri kısacası aklınıza ne geliyorsa hepsini yazınız. Bunu evinizdeki gazetelere biraz uzaktan bakarak da yapabilirsiniz. Sürekli bu işlemi yaptığınızda sürenin azalıp hatırladıklarınızın artması gerekir.

4. Göz Egzersizleri

Göz egzersizleri, göz kaslarınızı geliştirmek ve gözünüzün gördüğü alanın miktarını artırmak için gereklidir. Göz egzersizleri aynı zamanda aktif görme alanınızı de genişletir.

a – Göz Egzersizi 1

Parmağınızı gözünüze yaklaştırıp uzaklaştırın. Parmağınızı burnunuza yaklaştırıp uzaklaştırırken asla gözünüzü burnunuzdan ayırmayınız. Böylece göz kaslarınız güçlenecek ve görme derinliğiniz odaklanma gücünüz artacaktır. Bu işlemi 1 dakikadan toplam 4 defa yapınız.

b- Göz Egzersizi 2

Gözünüzü en sağdan başlayarak saat yönü istikametinde 360 derece döndürünüz. Bu işlemi yaparken görebildiğiniz en dip noktalara bakınız. Aynı işlemi saat yönünün tersine bakarak tamamlayınız. Bu işlem göz hareketlerinizin hızını artıracaktır. Gözünüzün hızlanması paragraflar arasında geçiş yapmanızı kolaylaştıracaktır. Bu işlemi 30 saniye 4 set şeklinde yapınız.

c- Göz Egzersizi 3

Gözünüzle en yukarı ve en aşağı bakarak zikzaklar çizin bu işlemi yaparken diğer göz egzersizlerinde olduğu gibi sınırlarınızı sonuna kadar zorlayın. Bu işlemi 30 saniye 4 set olarak yapınız.

d- Göz Egzersizi 4

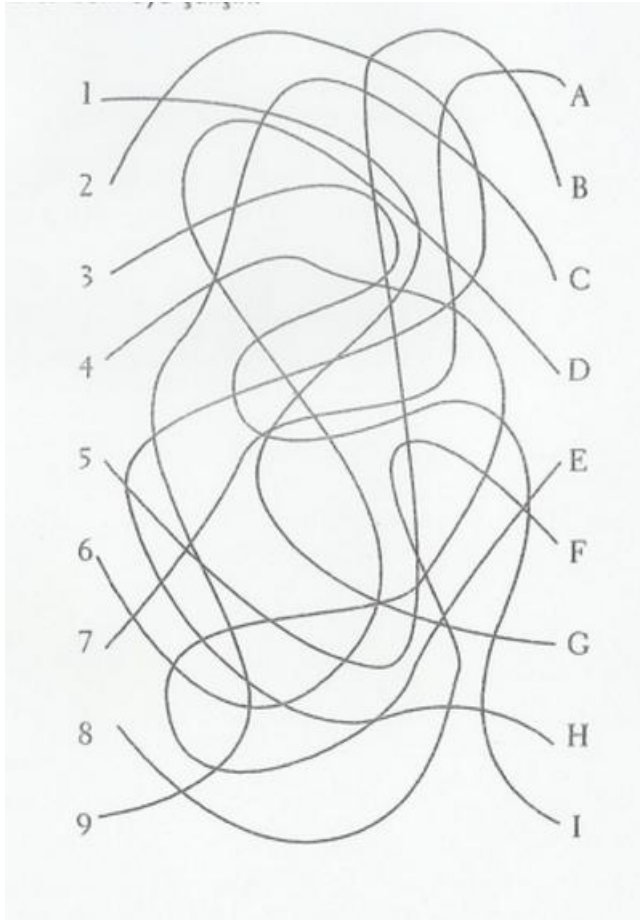
50 cm uzağa küçük bir biblo koyunuz. Gözünüzden yaklaşık 30 cm uzaklığa parmağınızı getiriniz. Ardından 50 cm uzaklıkta bulunan bibloya bakınız. Bu hareketi 3 dakika boyunca yapınız böylece gözünüzü odaklanma konusunda güçlendirmiş olacaksınız. Çünkü gözünüz farklı uzaklıklardaki nesnelere görebilmek için odaklama yapar. Gözün bu özelliği sayesinde daha net bir görüş elde edersiniz. Her uzaklık değişikliğinde siz fark etmeseniz de gözünüz odaklamayı otomatik olarak yapar.

e- Göz Egzersizi 5

Gözünüzü sırasıyla sol üst köşeye sağ üst köşeye sağ alt köşeye ve sol alt köşeye olmak üzere 4 farklı yönlere çeviriniz. Tüm bakışlarınızı 2 saniye o noktada tutunuz. Böylece gözünüzdeki farklı kasları da çalıştırmış olacaksınız

f- Göz Egzersizi 6

Bu örneğimizde aşağıdaki resmi kullanıyoruz. Resimde gördüğünüz harfler ile rakamları elinizi ya da bir kalemi kullanmadan gözlerinizle takip ederek bulunuz. Eğer sitemizden çıktı alabilirsiniz aynı işlemi sayfayı ters çevirerek yapınız.

Mübarek dağ değil, zulüm kalesi sanki. Alttan bakarsın sipsivri bir tepe. Sağına bakarsın dağ; soluna bakarsın dağ. Kıvrım kıvrım Gâvurdağı'nın tepesine tırmanmak zorundadır, bu dağ geçmek isteyenler. Bir yanından girilir dağın; döne döne tepesine gelinir. Yine döne döne inilir tepe aşağı doğru. İnilir ama sağ uçurum, solu uçurum. Sivri sivri kayalar var sağda solda. Baş döner insanın kayalara bakarken. Şöyle bir taş parçası alıp atsan aşağı, un ufak olur da, bir uçurumun dibinde dağılır kalır.

Sözün özü; şimdi yol yolak yapıлып, geçit olmuştur Gavur Dağları ama, vakti zamanında ala gözlü cerenler, çatal boynuzlu geyikler, kınalı keklikler, turaçlar cirit atarmış bu dağlarda. Kekliğin "Keklik Kayası" geyiğin "Geyik Dağı" varmış. Uçurumları, mağaraları da bir bir bilirmiş hayvancıklar.

Eee bir dağda keklik olur, ceren olur, geyik olur da, avcı el atmaz olur mu oraya? Adım başı bir uçurum olsa; ve de uçurumun sonu ölüm olsa, avcı avcılığını yapar. Düşer avının peşine. Düşer ya; eğer avcı gerdeğe girecek bir gençse; eğer nişanlısı onu gerdek odasında bekliyorsa, biraz dikkatli olmalı avcı değil mi? Ne gezer. Eğer öyle olsaydı, günümüze kadar gelen "Alageyik Efsanesi", dilden dile dolaşmaz, gönülden gönüle bir burukluk bırakıp gitmezdi.

Halil, dal gibi bir genç. Bir de atıcı ki ehh! İşi, gücü geyikler Halil'in. Sırtlandı mı tüfeğini omuzuna, ver elini Gavur Dağları. Bir gün, beş gün olsa neyse ne! Bir hafta, on gün dağda kaldığı oluyor Halil'in. Gelgelelim geride bir anası, bir de nişanlısı var Halil'in. Bir nişanlı ki, melek gibi. Halil'e de çok bağlı. Ödü kopuyor Halil dağa gidecek de gelmeyecek diye. Anası dersenez, hepten karşı Halil'in geyik avına gitmesine. Ne zaman ki Halil azağını hazırlayıp atın terkisine atar heybesini; anası yapışır yularına atın; "Ey oğul oğul. Gel vaz geç şu geyik avından. Yuva yıkanının yuvası olmaz. İflah olmazsın. Sonu iyi gelmez. Gel vaz geç. Bak baban da bu yüzden iflah olmadı. Ne yapacaksın bunca geyik postunu. Yüreğim razı değil. Atalar geyik avı tekin değil demiş. Bugün olmazsa; yarın bir iş gelir geyik avlayanın başına. Kurbanın olam oğul, terk et bu işi".

Halil'dir tutkun ava. Hiç durur mu? Atlar atma; atlar ya, anasını da kırmaya gönlü razı olmaz. "Ana, bu son olacak. Bir daha söz olsun geyik avına gitmek yok. " Bakar olacağı yok, ardmdan seslenir anası. "Oğul oğul. Madem ki inat ediyorsun. Bari yavru geyiklere, yavrulu geyiklere kurşun atma. Yuvalarını yıkıp, öksüz koma."

Bir yandan anası, bir yandan Zeynep. Ne kadar yalvarır yakarırlar ama boş. Caydıramazlar Halil'i geyik avından. Her seferinde "Bu son olacak. Tövbeler olsun artık geyik avına" der, sonra yine bildiğini okur Halil. Hele iyi bir av yapıp, yüklendi mi sırtına geyikleri, kınalı keklikleri; deyme keyfine. Köyün orta yerine bir ateş yakarlar. Bir ateş ki, dumanı gökleri tutar. Ne zaman ki alev biter, köz olur odun; atarlar geyikleri üstüne, bir şenlik, bir şölen. Bir hay hay, bir vay vay karışır gider birbirine. Tüm köylü birlik olup, çevirir ateşin etrafını. Güle eğlene yerler geyik etlerini. Yerler de bir yandan da Halil'in avcılığını övgülerler. "Bravo arkadaş. Şu koca Çukur'da yoktur senin gibisi" der kimi; kimi de "Zeynep sana helal olsun. İyi avcı olduğun ondan da belli" diyerek yarenlik eder Halil'le.

Ama her zaman rastgelmez Halil'in işi. Gün olur, dağ bayır dolaşır da, bir tek geyik vuramaz. Hele bir Alageyik var ki, aman aman!

Ne zaman ki, bu Alageyik çıksa karşısına, o gün hiçbir av yapamaz Halil. Alageyik dersene bir başka geyik. Kurnaz. Çevik. Canlıkanlı bir geyik bu Alageyik. Çıkar bir kayanın başına, "gel beni vur" der gibi dös verir Halil'e. Halil'dir yatar sipere. Tam nişanlar geyiği. Gez göz arpacık, demeğe kalmadan geyik kayıp! Bir de bakar ki, arkadaki kayaya geçmiş Alageyik. Döner Halil. Sürünerek yaklaşır. Yatar sipere. Ne mümkün! Kayalardan kayalara zıplar da sonunda kaybolur gider Alageyik. Halil fellik fellik kovalar Alageyiği.

Sonunda yorgun düşer, uzanır bir ağaç gölgesine. Sözün kısası, Alageyiğe rastladığı gün tek kurşun atamaz Halil.

Böylesi günlerde, geyikler üstüne duyduklarını düşler bir bir. Bazı geyikler tekin değilmiş Cinler mi, periler mi geyik kılığına girer de dağdan dağa koşturmuş avcıları. Alageyiğe rastladığı gün Halil bu geyiğin de tekin olmadığını geçirir içinden. Bırakmayı düşünür avcılığı. Bırakmayı düşünür ya, av tutkusu kor mu tüfeğini duvara assın. Alageyiğin tekin olmadığına inanır aslında. İnanır ama, rastladığı zaman da kovup kovalamaktan geri durmaz. Önündeki kayadan kaybedip, arkadaki kayadan görünce Alageyiği, iyice inanır onun tekin olmadığına. Bir yandan da peşinden at kovar. Zeynep'in yalvarılarını en çok böylesi durumlarda ansır. Ve söylenir kendi kendine "Hele bir düğün olsun. Bırakırım avı. Zaten bu geyikler tuhaf yaratıklar. Anlamadım gitti."

Günlerden bir gün, Halil yine tüfeği omuzunda, atının sırtında tırmanmış kayalara. Bir de ne görsün, tam karşısındaki kayanın üstünde duruyor Alageyik. Yanında da bir yavru. Bir yavru ki, daha boynuzları çıkmamış. Tüyleri pırl pırl. Acemi. Ürkek.

Halil dar atmış kendini attan aşağı. Siperlemiş kayayı. Basmış tetiğe. Yavru debelenmeye başlamış. Tüfeğini Alageyiğe çevirmiş Halil bu kez. Çevirmiş ama, Alageyik zıplayıp kaybolmuş birden. Varmış, sırtlamış yavru geyiği, dönmüş köyüne. Dönmüş ya, anası açmış ağzını, yummuş gözünü. "Anayı yavrudim ayıran iflah olmaz. Bu son olsun, vazgeç oğul" diye yeniden yakarmış. Ne derse boş! Olan olmuş. Halil de pişmanlık duymuş aslında. Ama, ne gelir elden. Bu efsaneyi anlatanlar der ki, Halil epey bir zaman ava gitmedi. Ta ki, düğün gecesine dek. Davulların, zurnaların eşliğide gerdeğe girdiği geceye kadar, tüfeğine el sürmedi Halil. Sürmedi ama, gözü gönlü dağlarda. Kulakları geyik sesinde. İlk özlemi, Zeynep'ine kavuşmak, ikincisi de geyik avı. Bu iki özlem öylesine karışır ki bazen, koparıp atamaz birbirinden. Gün günü eskitir; özlem özlemi kamçılar. Ve gelir düğün gününe dayanır. Dayanır ki, bir yanda davullar zurnalar; öte yanda saz söz. Üç gün; üç gece sürer düğün. Erkekler bir yanda halay çekip lorke oynarken; kadınlar da kendi aralarında eğleniyorlar. Maniler söyleyip, oyunlar oynuyorlar. Dağdan taşınan odunlar, gece yığılır köy meydanına... Bir ateş yakılır; sinsin ateşi. Sonra da sinsin oynanır etrafında ateşin, güreşler tutulur.

Üçüncü günün akşamı, güvey tıraşı yapılır. Ağır ağır tıraş eder güveyi berber. Bir yandan da kabak kemane, debildek çalar çengiler. Güvey tıraş edilirken, töreler gereği herkes bir bahşiş karşılığı şişelerle kolonya serper seyircilere. Ama bu bahşiş dolgun bir bahşiştir. Güveyin yakınları, arkadaşları daha çok bahşiş atmak için yarışlar birbirleriyle. Güveyin tıraşından sonra, sağdıçlar oturur berber koltuğuna. Onların tıraşı da törenle tamamlanır. Sonra güvey sağdıçların arasında düşer yola. Bir yandan da gençler "Atalım atalım" çeker. Karşıdan "Nereye" diye sorarlar "Herkesi sevdiğinin kucağına" diye yanıtlarlar. Hep birden silahlar çekilir, havaya kurşunlar sıkılır. Evin kapısına kadar böyle sürer bu. Sonra Halil'in sırtı yumruklanır, salınır içeriye. Gerdek odasının kapısında telli duvağıyla Zeynep ayakta beklemektedir Halil'i. Halil girer gerdek odasına; girer ya kulaklarında bir uğultu, gözlerinde bir karartı. Bir tek ses geliyor kulaklarına, geyik sesi! Hem de evin yanından geliyor ses. Halil durur. Kulak kabartır sesin geldiği yana. Basbayağı geyik sesi bu. Üç günlük yoldan duysa, tanır geyik sesini Halil. Bir durur. "Kör şeytan, kör gözüne lanet" der. Atar adımını içeri. Daha fazla gelmeye başlar geyik sesi. Dayanamaz, duvardaki tüfeğini kaptığı gibi fırlar dışarı. Zeynep'e de "şimdi gelirim" der. Ses yakından uzağa gitmeye başlar. Halil sesin peşinde. Ses Gavur Dağları'na doğru çekilir. Halil de peşinde. O gider ses uzaklaşır. Varır Gavurun Dağı'na ulaşırlar. Ulaşırlar ki, ne görsün Halil. Alageyik çıkmış bir kayanın üstüne, bakıyor Halil'e. Ayın şavkı vurmuş ki pırl pırl derisi. Bir de alaylı bakıyor ki Halil'e. Atar bir kayanın siperine kendini Halil.

Nişanlar tüfeğini. Tam tetiğe basacak, fırlayıverir Alageyik. Kayıp! Sonra yeniden sesi gelir yakından. Varır Halil. Bakar çıkmış bir kayanın tepesine Alageyik. Kaya da kaya! Üç bir yanı uçurum. Gözü kararır Halil'in. Uçurumu görecektir durumda değil. Yeniden yumulur yere. Basar tetiğe. Alageyik yığılır kalır kayanın üstüne. Halil'de bir heyecan, bir sevinç. "Hem Zeynep'e kavuştum, hem de ava", diye geçirir içinden. Bir koşu geyiğin yattığı kayaya yönelir. Tam yanına gelir Alageyiğin, atar elini ki tutsun geyiği, Alageyik fırlar ayağa. Fırlamasıyla da çiftteyi sallaması bir olur Halil'e. Tüfek bir yandan, Halil bir yandan boylar uçurumun dibini.

Gerdek odasında da Zeynep bir bekler, iki bekler, bakar geleceği yok Halil'in. Koşar tüfeğin asılı olduğu duvara bakar. Tüfeğin yerinde yeller esiyor. Fırlar allı duvağıyla dışarı Zeynep. Fırlar da anlatır durumu sağdıçlara. Herkeste bir merak, bir telaş. Nerdeyse gün ağaracak, Halil yok ortalıkta. "Gerdek gecesi güvey kalır mı dışarda. Mutlakza başına bir iş geldi" derler. Köy gençleri gruplar halinde düşerler dağ yoluna. Şu tepe senin, bu tepe benim. Adım adım,

Derler ki, köy gençleri ve al duvaklı Zeynep, Halil'in düştüğü uçurumun kenarına ulaştıklarında, Halil'in sesi bir inilti gibi geliyordu uçurumun dibinden. "İp salalım çekelim yukarı" derler. Diyene kalmaz ses seda kesilir Halil'de. Zeynep'tir bir al duvağına bakar, bir uçurumun dibinde yatan Halil'e. "Sensiz dünya haram bana" der, bırakır kendini Halil'in yattığı uçurumun dibine.

O gün, bugündür bir ses gelir kayalıklardan. Uğuldar uğuldar bir türkü olur. Bu ses geyik avına tövbeler eden Halil'in yanık sesidir der duyanlar.

Bu efsaneyi, dilden dile; kulaktan kulağa ulaştırırlar birşey daha derler. Uçurumun dibindeki iki sevgilinin mezarlarının üstünde, her yılın ilkbaharında, aynı günlerde, tam seher vakti tanyeri ağarırken iki tek çiçek açar. Bu çiçeğin biri kırmızı, duvak renginde, öteki mavi açar. Tam çiçekler boylanıp, birbirine kavuşacakken, ötelere bir geyik uçarak gelir, çiçekleri yer. Bu her yıl böyle sürer gider. Çiçekler kavuşamaz birbirine.

Kaynak:

Yaşar Özürcüt

Öyküleriyle Türküler 1

İstanbul, 1999

OKUMA HIZINIZ = (1616 / ..... sn.) * 60 =

Okuma hızınızı bulmak için: Metni kaç saniyede okuduğunuzu formüldeki saniye alanına yazın ve sonucu hesaplayın.

ANLAMA ORANI TESTİ

1) Öykü nerede geçmektedir?

A-)Bozdağlar da B-)Aladağlar'da C-)Kaçkarlarda D-)Erciyes'te E-)Toroşlar'da

2) Antep-Maraş yolunu tutanlar hangi dağdan geçmek zorundadır?

A-)Nemrut Dağı'nı B-)Ağrı Dağı'nı C-) Gâvur Dağı'nı D-)Uludağ'ı E-)Erciyes'i

3) Hikâyenin baş kahramanı kimdir?

A-) Ali B-)Halil C-) Hasan D-) Ahmet

4) Halil'in isi gücü nedir?

A-) Aittir B-) Silahtır C-) Geyiktir D-) Kekliktir

5) Halil'in nişanlısının ismi nedir?

A-) Ayşe B-) Hatice C-) Emine D-) Zeynep

6) Halil neye rastladığı gün tek kursun atamaz olur?

A-) Ala kekliğe B-) Alageyiğe C-) Zeynep'e D-) Ali'ye

7) Halil Alageyiğin ne olmadığına inanır?

A-) Güzel B-) Tekin C-) Hayvan

8) Ateşin etrafında ne oynanır?

A-)Zeybek B-)Tintin C-) Sinsin D-) Misket

9) Halil ... düşerek ölmüştür.

A-) Uçurumdan B-) Ağaçtan C-)Attan

10) Halil'in ve Zeynep'in öldüğü yerde hangi renk çiçekler açar?

A-)Mor Ve Pembe

B-) Sari Ve Siyah

C-)Beyaz Ve Mavi

D-) Mavi Ve Kırmızı

CEVAP ANAHTARI: 1.E 2.C 3.B 4.C 5.D 6.B 7.B 8.D 9.A 10.D

ANLAMA ORANI = (...../10)* 100 = %

Anlama oranını bulmak için: Çözmüş olduğunuz soruların doğru cevaplarını noktalı alana yazın ve sonucu hesaplayın.

OKUMA METNİ 2

Yonca Kız

Kale kasabası, killi yamaçlar arasında yükselen büyük bir peribacası üzerine kurulmuş bir Orta Çağ kalesidir. Geçmiş çağlar-dan kalan bu kalede yaşayan insanlar da, her şeyleriyle o döne-min insanlarına benzemektedirler.

Kasabanın erkekleri para kazanmak için uzak şehirlere çalışmaya giderler. Kadınlar ise, evlerindeki dokuma tezgâhlarının başında harıl harıl bez dokurlar. Bu bezler, İzmir ve Denizli'deki tüccarlar tarafından ördürülmektedir.

Buranın çocukları, başka yerlerdeki çocuklar gibi oyun oynamasını bilmezler ama masura sarmasını, mekik atmasını, tarar kullanmasını çok iyi becerirler.

Yonca Kız, bu kasabada dünyaya geldi. Annesi Gonca, baba-sı ise Mehmet Torlak idi. Yonca Kız, daha kırk günlük iken, kasa-banın yeri heyelan bölgesi olduğu için, boşaltılması karan çıktı. Şantiyeler kuruldu, dev gibi makineler çalışmaya başladı. Üç yıl kasabanın erkekleri dışarı gitmeyip, inşaat işinde çalıştılar. Ancak, üç yılsonunda, bu eski evlerde oturanların, parası karşılığında yeni yapılan evlere taşınabilecekleri karan açıklanınca, çaresiz İzmir'e göç etmeye karar verdiler.

Mehmet Torlak İzmir'de oturan, fabrika sahibi, çok zengin olan teyzesinin oğlu İbrahim Bey'in yanına gitmeye karar verdi-ler. Yaptıkları uzun yolculukta. Yonca Kız, gördüğü manzaralar-dan ve kalabalıklardan çok etkilenmişti. Durmaksızın meraklı bakışlarla seyrediyor, her şeyi kavramaya çalışıyordu.

İzmir'de İbrahim Bey'in yazıhanesine vardıklarında, bir ak-raba gibi değil de, İş İstemeye gelmiş birileri gibi karşılandılar. İbrahim Bey, buyurgan bir tavırla, Mehmet'in kapıcılık yapacağı-nı, Gonca'nın ise, köşkte ev işlerine yardım edeceğini belirttikten sonra, onları köşke yolladı.

Köşke vardıklarında, İbrahim Bey'in hanımı ve kızı Şehvar'ı soğuk karşılamalarına rağmen, Mehmet Torlak'ın tey-zeşi Ayşe Hanım ve köşkte çalışan Arap Sultan Bacı, onları büyük bir içtenlikle bağirlarına bastılar. Böylece, Yonca Kız ve ailesi için yeni bir hayat başlamış oldu.

Ancak, bu kısa sürmedi. Bir gün, Şehvar'ın kendi oyuncakla-rını kırıp, Yonca Kız'ın üzerine atması üzerine, evin hanımının takınmış olduğu tavar yüzünden, Yonca Kız ve anası sabahtan akşama kadar ağladılar. Mehmet Torlak, akşam eve gelip durumu anlayınca, oradan ayrılmaya karar verdiler ve hemen bir mahalle-de küçük bir ev bulup taşındılar. Ayşe Teyze, olanlara çok üzül-müştü. Mehmet ise, kapıcılığı bırakıp, İbrahim Bey'in fabrikasın-da çalışmaya başladı.

Fabrika ve oturdukları çevreden insanlar, gecekondular için Boğaziçi sırtlarında bir arazi bulmuşlardı. Her kes oraya hü-cum ediyordu. Mehmet Torlak da bunlar arasındaydı. Kendisine bir arsa ayarladıktan sonra, sıra evi yapmaya gelmişti. Fakat ne tecrübesi, ne de parası vardı. Fabrikadan bu işlerden anlayan birisini buldu. O kendisine neyi nasıl yapacağını anlattı. Bu arada, Mehmet'in teyze oğlu olduğunu bilmediği fabrika sahibinin de karaborsacılığını, vurgunculuğunu, memleketteki teyzesinin mi-rasına hile ile el koyup, teyzesi çocuklarını kandırdığını da söyle-di. Mehmet'in kafası karışmıştı. Ayşe Teyze'nin yanına gidip, ev için para lazım olduğunu, İbrahim Bey'in biraz borç verip vere-meyeceğini sordu. Ayşe Teyze "tabii ki verir" deyip oğluna gön-derdi, İbrahim Bey Mehmet'i her zaman ki buyurgan tavrı ile değil, candan bir dostu imiş gibi karşıladı. İsteddiği beş yüz lirayı verip" daha ne kadar gerekirse gel vereyim, aramızda paranın lafı mı olur?" dedi. Mehmet bin bir şükran duyguları ile yanından ayrıldı.

Ev sahibi olacaklar diye, evde bir bayram havası vardı. Üç gün sonra ev yapacakları yere geldiklerinde, kendi arsalarının birileri tarafından alınmış olduğunu gördüler. Aralarında kavga çıktı. Kavga sırasında Mehmet, kimliği bilinmeyen birisi tarafın-dan bıçaklanarak öldürüldü. Gonca Kadın, ağlayarak kendini yerlerden yerlere atıyordu. Yonca Kız ise daha ölümün ne oldu-ğunu bilemeyecek yaşta idi. "Baban cennete gitti" diyenlere inanı-yordu. Ancak, cennete gidenin bir daha dönmeceğini söyledik-lerinde o da ağlamaya başladı.

Yonca Kız'ın Koca ninesi:

Ayşe Teyze, Mehmet'in Ölüm haberini bir hafta sonra oğlun-dan öğrenince, Mehmet ve ortada kalan çocukları için günlerce ağladı. Çocuklara sahip çıkmak istiyor, ancak huysuz gelini yü-zünden köşke getiremiyordu. Bursa'daki zengin ve çocuğu olma-yan kız kardeşi Hatice'nin yanına göndermeye karar verip, mek-tup yazdı.

Hatice Hanım birkaç gün sonra geldi. Gonca Kadın evde İşte iken, gelip evde gördüğü Yonca kızı çok sevdi. Yonca Kız'da, "Koca ninem" dediği Hatice Hanım'ı çok sevmiştii...

Yonca Kız'ın Yeni Dostları:

Gonca Ana, önce gitmemek için ayak direttiyse de, Yonca Kız'ın geleceğini düşünerek razı oldu. Bir kez daha yolculuğa Çıktılar. Yonca Kız, Koca Nine'sinin dizinin dibinde yolları seyre-diyordu. Halinden çok memnundu.

Bursa'ya varınca, şehirdeki minarelerin çokluğu, Yonca Kız'ı çok şaşırtmıştı. Konağa gelince, daha da şaşırdı. Çünkü onu bü-yük bir sürpriz bekliyordu. Bir bebek yüzünden olanları öğrenen Hatice Hanım, Yonca Kız'ın odasına çok güzel bir bebek koy-durtmuştu. Yonca Kız, Koca ninesine sarıldı, öptü öptü. Gonca Ana da çok duygulanmıştı. Kocasını düşünerek o da gözyaşları dökmeye başladı.

Sonra bahçeyi gezmeye çıktılar. Karam isimli çoban köpeği ile tanıştılar. Kümesteki hayvanlara yem attılar. Bahçede ayrıca, Ada Tavşanları, Tavus kuşları da vardı. Ve bir de "Beşir Bey" denilen maymun. Yonca Kız ve anasının mutluluklarına diyecek yoktu.

Yonca Kız:

Yeni hayatlarına çabuk alıştılar. Hatice Hanım, Gonca A-na/ya "Gelinim" diyor, onun fazla iş yapmasına izin vermiyordu.

Hatice Hanım, Yonca Kız iyi yetişsin diye onun odasını eğiti-ci oyuncaklarla doldurdu. Anaokuluna yazdırdı. Yonca Kız oku-lunu çok sevdi. Arkadaşları ile çok iyi geçiniyor, onlara her konu-da yardımcı oluyordu. Arkadaşlarına evdeki hayvanları anlatıyor, onların taklitlerini yapıyordu. Bir gün, birkaç arkadaşını eve geti-rip, Koca Nine'den izin alarak onları gösterdi de. Çocuklar çok sevinmişler, Yonca Kız'ın arkadaşlarının yanındaki İtibarı da artmıştı. Hele hele, Koca Nine'nin öğretmen ve diğer çocukların da gelip gezebileceklerini söyleyince, dünyalar kendilerinin olmuştu.

Hatice Hanım, evin bahçenin bir bölümünü çocuklar için o-yun parkı yapmaya karar verdi. Ancak, bunu hiç kimseye söyle-medi. Gonca Ana ve Yonca Kız'ı, kaplıcası olan bir otele, birkaç gün istirahat etmeleri için gönderdi. Bütün hazırlıklarını tamam-ladıktan sonra çağırıldı.

23 Nisan kutlamalarına Yonca Kız ve okulu da katılıyordu. Yarışmada kendi sınıfları birinci olunca çok sevindiler. Ancak, sırada onları bekleyen başka sürprizler de vardı. Öğretmen ve bütün sınıf arkadaşları ile birlikte konağa gidip, oyun bahçesini gördüklerinde sevinçlerinden havalara zıpladılar.

İlkokula başlama günü geldiğinde, Yonca Kız'ın nüfus kâğıdı olmadığı ortaya çıkınca, Hatice Hanım, Yonca Kız'ı kendi nü-fusuna kaydettirmeye karar verdi. Bunu sadece Ayşe Teyze'ye söyledi. Ayşe Teyze bu karan evdekilere söyleyince, hem gelini hem de oğlu, çok sinirlenip, olmadık hakareti saydılar. Ayşe Tey-ze bu duruma çok üzüldü ve Sultan Bacı'yı da yanına alarak, köşkten ayrılıp, Bursa'ya geldi.

Köşktekiler, bu misafirlere çok sevindiler. Hatice Hanım, "Bunların gözü doymaz, zaten Yonca Kız olmasaydı, her şeyimi Kızı-lay'a bırakacaktım" dedi.

Şimdi Yonca Kız'ın iki tane Koca ninesi vardı.

O yaz hep birlikte Uludağ'a tatile çıktılar. Kışın başka güzel olan Uludağ, yazın da bir başka güzeldi. Hatice Hanım, köşkteki maymun ve köpeği de getirtmiş, onlara otelin bahçesinde kalacak yer yaratmıştı. Günler

neşe içinde gelip, geçiyordu. Sadece hasta-lanan Sultan Bacı bir süreliğine aralarından ayrılmak zorunda kalmıştı.

OKUMA HIZINIZ = (1022 / ..... sn.) * 60 =

ANLAMA ORANI TESTİ

1)Yonca Kız'ın annesinin adı nedir?

A)Gonca B)Ayşe C)Elif D)Fatma E)Emine

2)Yonca Kız'ın ailesi nereye göç etmeye karar verdiler?

A)Denizli'ye B)Adana'ya C)Nevşehir'e D)İzmir'e E)İstanbul'a

3)İbrahim Bey Mehmet'e ne iş verdi?

A)Halıcılık B)İnşaatçılık C)Satıcılık D)Kapıcılık

4)İbrahim Bey'in kızının ismi nedir?

A)Ayşe B)Şehvar C)Gonca D)Elif

5)Mehmet İbrahim Bey'den kaç lira borç aldı?

A)üç yüz B)dört yüz C)beş yüz D)bin

6)Mehmet nasıl öldü?

A)bıçaklanarak B)Vurularak C)asılarak D)göçük altında kalarak

7)Koca Nine'nin konağı hangi şehirdedir?

A)İzmir B)Bursa C)Denizli

8)Beşir Bey neyin ismidir?

A)köpeğin B)tavşanın C)tavus kuşunun D)maymunun

9)Koca Nine'nin ismi nedir?

A)Ayşe B)Yonca C)Hatice

10)Konaktakiler nereye tatile çıktı?

A)Uludağ'a B)Peribacalarına C)Erciyes'e D)Pamukkale'ye

CEVAP ANAHTARI: 1.A 2.D 3.D 4.B 5.C 6.A 7.B 8.D 9.C 10.A

ANLAMA ORANI = (...../10)* 100 = %

Anlama oranızı bulmak için: Çözmüş olduğunuz soruların doğru cevaplarını noktalı alana yazın ve sonucu hesaplayın.

OKUMA METNİ 3

Engelliler ve Spor

Engelli insanlar için dünyada ciddi anlamda sportif çalışmaların başlangıcı 1 Şubat 1945 olarak kabul edilir. O tarihte İngiltere'den Londra'ya 70 kilometre mesafedeki Aylesbury kentinde Stoke Mandeville Rehabilitasyon Merkezinde Dr. Ludwig Guttmann tarafından II. Dünya Savaşında şarapnel parçaları ile çeşitli şekillerde yaralanmış parapleji hastalarının rehabilitasyonu için spor kullanılmaya başlanmıştır. Dr. Guttmann'ın ilk olarak okçuluk, bowling, bilardo ve masa tenisini kullanmaya başlamıştır. Daha sonra bu olayı takım sporlarına taşıyan Dr. Guttmann tekerlekli sandalye ile önce polo, sonra da basketbol oyunlarını kullanmaya başladı. Kısa bir süre sonra diğer spor dalları eskrim, cirit, gülle, tekerlekli sandalye yarışı, tekerlekli sandalye ile slalom yarışı ve halter spor dalları olaya katılmıştır. Dr. Guttmann 28 Temmuz 1948 tarihinde I. Stoke Mandeville Özürlüler Oyunlarını düzenlemiştir. Bu oyunlara savaş gazisi 16 kişi katılmıştır. 1949da düzenlediği ikinci oyunların ödül dağıtımını sırasında Dr. Guttmann "Özürlülerin spor etkinliklerinin İngiltere sınırlarının dışına çıkartılıp, uluslararası düzeye getirilmesini" önermiştir. O dönemde çok ilgi görmeyen bu öneriden üç yıl sonra 1952de Hollanda'dan küçük bir özürlü sporcu kfilesi gelmiş ve ilk uluslararası ilişki gerçekleşmiştir.

1956 Melbourne Olimpiyat Oyunları sırasında Uluslararası Olimpiyat Komitesi, Stoke Mandeville Oyunları Organizasyon Komitesine "Olimpik İdeale Hizmet" ödülü vermiştir. 1957 yılında yapılan oyunlara ise İngiltere dışından 360 sporcu katılmıştır. Aynı yıl kurulan bir "Stoke Mandeville Oyunları Komitesi" kurulmuştur. Oyunlar üç yıl art arda orada yapılmış ve daha sonra olimpiyatların yapıldığı şehirlerde yapılması kararlaştırılmış ve Paralimpiyatlar, Paralimpik oyunlar doğmuştur.

1960 yılındaki Roma Olimpiyat Oyunları ardından I. Paralimpik Oyunlar 21 ülkeden 400 sporcu ve 300 idarecinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

1964 Tokyo Olimpiyatları arkasından II. Paralimpik Oyunlar 23 ülkeden, 335 sporcunun katılımı ile yapılmıştır. Bu oyunlara Japon İmparatoru büyük destek vermiş ve oyunları 100.000 kişi izlemiştir. Japonya'da bu oyunların hemen ardından özürlü kişilerin eğitimleri için büyük merkezler kurulmaya başlanmıştır. 1968 Meksiko Olimpiyatları sonrası Meksika'nın koşulları gereği özürlüler olimpiyatına İsrail talip oldu. 28 ülkeden, 750 sporcu ve 300 idareci Tel Aviv'de bulundu. Aynı yıl yine Dr. Guttmann'ın girişimleri ile ilk özürlüler stadyumu yapılmaya başlandı ve 2 Ağustos 1969da 29 ülkeden, 450 sporcunun katıldığı 1969 Uluslararası Oyunları ile Kraliçe Elizabeth tarafından açıldı. 1972de ise paralimpiyatlar Münih Olimpiyatlarından önce Heidelberg'de 44 ülkeden, 1000 sporcu ve 400 idarecinin katılımı ile gerçekleşti. 1976'da paralimpiyatlar Montreal Olimpiyatları sırasında Kanada'nın Toronto kentinde 42 ülkeden, 2700 sporcu ve idarecinin katılımı ile gerçekleşti. 1980 Moskova Olimpiyatları yapılırken, paralimpiyatlar Hollanda'nın Arnhem kentinde 42 ülkeden 2560 sporcu ve idarecinin katılımı ile yapılmıştı. 1984 yılındaki Los Angeles Olimpiyatları ardından paralimpiyatlar iki ayrı yerde New Yorkta 45 ülkeden 2500 kişinin katılımı ve Stoke Mandeville'de 41 ülkeden 1500 sporcunun katılımı ile yapıldı.

1988 Seul Olimpiyatları sonrası büyük bir artış gözlenerek 62 ülkeden 4200 sporcunun katılımı ortaya çıkmıştır.

1992 Barselona Olimpiyatları sonrası aynı yerde IX. Paralimpik Oyunlara ise tam 85 ülkeden 4000 sporcu ve idareci katıldı. Türkiye açısından bu oyunların önemi ilk kez 1 sporcu ve iki idareciden oluşan bir katile ile katılımımızdı.

1996 Atlanta Olimpiyatları sonrası yapılan X. Paralimpik Oyunlara 104 ülkeden 3310 sporcu ve 1600 idareci katılınca, Uluslararası Olimpiyat Komitesi ve de Uluslararası Paralimpik Komitesi oyunlara katılacak sporcu ve idareci sayısına ciddi bir kısıtlama getirdi. Dereceler ve kotalar gündeme geldi.

OKUMA HIZINIZ = (739 / ..... sn.) * 60 =

ANLAMA ORANI TESTİ

1) Barselona olimpiyatları kaç yılında oldu?

A-)1990 B-)1991 C-)1992 D-)1993 E-)1994

2) Atlanta Olimpiyatları kaç Yılında oldu?

A-)1997 B-)1996 C-)1995 D-)1994 E-)1998

3) Meksiko Olimpiyatları kaç yılında oldu?

A-)1968 B-)1969 C-)1970 D-)1971 E-)1972

4) 1957 de yapılan olimpiyata kaç sporcu katıldı?

A-)350 B-)360 C-) 370 D-)380 E-)210

5) Engelliler için kaç yılında çalışma başlatılmıştır?

A-)1996 B-)1885 C-)1669 D-)1945 E-)1886

CEVAP ANAHTARI: 1.C 2.B 3.A 4.B 5.D

ANLAMA ORANI = (...../10)* 100 = %

Anlama oranını bulmak için: Çözmüş olduğunuz soruların doğru cevaplarını noktalı alana yazın ve sonucu hesaplayın.

OKUMA METNİ 4

Siyaset Biliminin Konusu

Siyaset Biliminin konusu üzerinde, bilim adamları arasında tam bir görüş birliğinden söz etmek zordur. Bazılarına göre konu yalnızca devletle sınırlıdır. Ama çoğunluk daha geniş bir kavram olan iktidardan hareket etmektedir. Devlet, toplumların evriminde yönetimin kurumlaşması aşamasında ortaya çıkmıştır. Siyaset ise devletten önce de, devletin dışında da var olmuştur. Öte taraftan iktidar kavramı, otoriteyi de içerir. Otoritenin görüldüğü her yerde de "yöneten" ve "yönetilen" ayrımı bulunur. Toplumun en küçük birimlerinde, hatta ikili bireysel ilişkilerde bile otoriteye rastlayabiliriz. Bu açıklamaların sonucunda siyaset biliminin konusu olarak "devlet" i kabul etmek nasıl fazla dar bir çerçeveye sıkışmak demekse, iktidar anlayışına sığınmak da siyaset bilimini ilgisi olmayan alanlara itmek anlamına gelir. İktidar kavramı,

karar alma ve onu uygulama, uygun bulma gücünü içerir. Bu nedenle de düşünülebiyecek tek iktidar bilimi siyasal iktidar değildir. Örneğin günümüzde bir ekonomik iktidardan söz edilebilir. Siyaset Bilimini ilgilendiren, siyasal iktidarın oluşumu, paylaşılması, işleyişi ve kullanılmasıdır; siyasal iktidarla ilgili süreçlerdir. "Ekonomik iktidar" başta olmak üzere diğer iktidar türleri ise, siyaset bilimini ancak bu çerçeveye etki yaptığı ölçüde ilgilendirir. Örneğin aile içi iktidar siyaset biliminin konusunda yer almaz. Ancak, ne zaman ki aile içi iktidar, aileyi oluşturan bireylerin siyasal davranışlarına yansıdığı ölçüde, oy verme eğilimlerine etki yaptığı zaman siyasal bilimin konusu olur.

OKUMA HIZINIZ = (153 / ..... sn.) * 60 =

Okuma hızınızı bulmak için: Metni kaç saniyede okuduğunuzu formüldeki saniye alanına yazın ve sonucu hesaplayın.

ANLAMA ORANI TESTİ

1) Bazılarına göre siyaset ne ile sınırlıdır?

A-)Halk B-)Millet C-)Askeriye D-)Devlet E-)Cumhuriyet

2) İktidar ne demektir?

A-)Parti başına geçme B-)Karar alma ve onu uygulama C-)Yönetme D-)Seçme ve seçilme E-)Devlete sahip çıkma

3) Otoritenin olduğu her yerde ne görülür?

A-)Yöneten ve yönetilen B-)Sevgi ve saygı C-)Hoşgörü D-)Adalet E-)Seçme ve seçilme

4) Bazı bilim adamlarına göre siyaset bilimi neyle sınırlıdır?

A-)Halkla B-)İnsanla C-)Devletle D-)Ahlakla E-)Görgüyle

5) Konu yalnızca ne ile sınırlıdır?

A-)Millet B-)İnsan C-)Halk D-) Çevre E-) Devlet

CEVAP ANAHTARI: 1.D 2.B 3.A 4.C 5.E

ANLAMA ORANI = (...../10)* 100 = %

Anlama oranızı bulmak için: Çözmüş olduğunuz soruların doğru cevaplarını noktalı alana yazın ve sonucu hesaplayın.

OKUMA METNİ 5

Mor Salkımlı Ev

Halide Edip, 1882'de Mehmet Edip Bey'in kızı olarak Beşiktaş'ta Mor Salkımlı Ev'de dünyaya gelmiştir. Aile, çeşitli sebeplerle ara ara bu evden ayrılmakla birlikte her defasında mor salkımlı eve geri döner. Halide'nin annesi Bedrifem Hanım, o küçük yaşta iken veremden ölmüştür. Halide, onu çok az ve silik hatırlamaktadır.

Halide'nin hayatında, mor salkımlı evde 'Haminne' diye hitap ettiği anneannesinin büyük yeri olmuştur. Eyüp Sultanlı Nakiye Hanım (Haminnesi), Mevlevi, aşırı derecede merhametli, cömert, elindeki her şeyi yoksullara dağıtmaya çabalayan bir insandır. Haminne'siyle birlikte Çingene olduğu söylenen sütninesi Hatice ile de çok iyi anlaşmaktadır. Bunların dışında Halide'nin annesinin ilk evliliğinden olan Mahmure ablası onun çocukluk yıllarındaki en büyük arkadaşıdır.

Halide Edip'in zihninde, babası Mehmed Edip Bey'in de büyük bir yeri vardır. Mehmed Edip Bey, işi gereği bazı geceler sarayda kalmaktadır. Halide, annesinin ölümünden sonra çok hassaslaştığı için babasının sarayda kaldığı bir gece evde 'Babamı isterim!' diye sinir krizi geçirmiş, ev halkı mecburen küçük kızı saraya babasının yanına götürmüştür.

Bir süre sonra, Mehmed Edip Bey, bir başkasıyla evlenerek Yıldız'da bir ev tutar. Halide yeni üvey annesi ile tanışmak zorunda kalır. Önce üvey annesine ısınsa da eve ve muhite alışamaz. Mor salkımlı evi ve oradaki yakınlarını özler. Babası Mehmed Edip Bey, katı bir İngiliz terbiye usulü benimsemiştir. Halide, buna dayanamaz. Kış günlerinde, kollarını, bacaklarını açıkta bırakan lacivert ve kısa elbiseleri, yazın beyaz kıyafetleri giymekten hiç hoşlanmaz. O, sokaktaki küçük kızlar gibi renkli elbiseler giymek ister. Beslenmesi de katı İngiliz terbiye metoduna göre düzenlendiğinden şekerleme yemesine izin verilmez. Halide, bugünlerde kendini çok yalnız hisseder.

Küçük Halide, Kiria Eleni adlı bir Rum kadının işlettiği bir çocuk yuvasına verilir. Halide, buradaki tek Türk çocuğudur. Halide, Kiria Eleni'yi çok sever ve buraca bir sıcaklık hisseder. Fakat babasının evinde çektiği sıkıntı ve yalnızlık onun hastalanmasına neden olur ve babası mecburen onu mor salkımlı eve gönderir.

Mor salkımlı evde, kalabalık bir aile içinde Halide, içe kapanık bir çocuk olur. Saraylı Hanım teyzesi ona Afrika Seyahatnamesi adlı bir kitap verir. Halide, okuma zevkine ilk olarak bu kitapta ulaşır. Daha beş yaşında olmasına rağmen babası, ondaki okuma arzusunu görerek özel hoca tutar.

Halide'nin bu günlerde arka arkaya iki kız kardeşi dünyaya gelir: Nilüfer ve Nigâr. Bir süre sonra Halide'nin dayısı ve büyük babası mor salkımlı evde vefat edince aile Üsküdar'daki İbrahim Efendi Konağı'na taşınır. Halide bu evde piyano dersleri de almaya başlar. Fakat müzikte çok başarılı değildir. Ancak müziği derinden sevmektedir. Konağa gelen ve Halide'yi etkileyen kişilerden biri de Ahmet Ağa'dır. Üç yıl boyunca onlarla kalan Ahmet Ağa, Halide'ye okuması için Battal Gazi, Ebu Müslim gibi eserler verir. Halide'nin hayal gücüne büyük tesiri olur bu eserlerin. Ahmet Ağa, onu Karagöz'le de tanıştırır.

Halide'nin hayatında bir değişiklik meydana gelir. Saraylı Hanım teyzesi ile babası evlenir. Eski üvey annesi bu durumdan çok rahatsız olur. Bu karmaşayı ve hüznü yakından gören Halide ömrü boyunca çok evlilikten nefret eder. Babası huzursuzluğa son vermek için iki eşini ayrı yerlere yerleştirir ve Halide tekrar mor salkımlı evde yaşamaya başlar.

Halide yaşı büyütülerek Üsküdar Amerikan Kız Kolej'ine gönderilir. Bu okulda çok şey öğrenen Halide evinde Rıza Tevfik'ten de ders almaktadır. Rıza Tevfik, ona mistisizmi ve folkloru tanıtmıştır. 1899'da tekrar Amerikan Kız Kolej'ine devam eder. Burada din üzerine düşünmeye başlar ve kolejin kütüphanesinde Hristiyanlığı araştırır. Sonuçta Hristiyanlığın çok tahrip olduğu kanısına varır.

1900'de matematik dersinde yetersiz olduğunu fark eden Halide, babasından özel hoca tutmasını ister. Dönemin ünlü matematikçi ve pozitivist Salih Zeki Aktay hocası olur. Salih Zeki, Halide'nin fikir dünyasına çok tesir eder. 1901'de ilk Türk kızı olarak koleji bitiren Halide kendisinden yaşça büyük Salih Zeki ile

evlenir. Mutlu bir evlilikleri olur. Birlikte çalışmalar yapmaktadırlar. 1903'de ilk oğlu, on altı ay sonra da ikinci oğlu dünyaya gelir. Halide Edip, çocukları ile ilgilenirken çalışmalarına devam etmektedir.

1908'de Meşrutiyetin ilanı onu derinden etkiler. İstanbul'a iner ve Tevfik Fikret'in başyazarlığını yaptığı Tanin gazetesinde yazmaya başlar. Meşrutiyet'in rahat dönemi bitmeye başlayınca Halide Edip, serbest kadın fikirleri yüzünden tehdit edilir. Ama o, farklı dergilerde kadın hakları ile ilgili fikirlerini yazmaya devam eder. Bu arada İngiliz gazeteci Isabel Fry ile tanışır.

1909'un 31 Mart'ında siyasi karışıklık son haddine varır. Tanin matbaası basılarak tahrip edilmiştir. Halide Edip de kara listededir. Bu yüzden bir süre Amerikan Kız Koleji'nde saklanmak zorunda kalır. Tehlike artınca iki oğlu ile birlikte zorlu bir vapur yolculuğu ile Mısır'a gider. Isabel Fry'in daveti üzerine İngiltere'ye gider. Orada entelektüel bir çevre tarafından takip edildiğini ve tanındığını görünce çok sevinir.

1909'da İstanbul'a döndükten sonra roman çalışmalarına devam eder ve Heyula, Raik'in Annesi'ni, yayınlar. Pedagojik mevzularla ilgilenmektedir. Darülmuallimat'da ve İdadi'de beş yıl öğretmenlik yapar.

1910'da onu üzen bir olay olur. Kocasını Salih Zeki bir kadınla daha evlenmek istemektedir. Halide buna müsaade etmez. Dokuz senelik evlilikleri bu yüzden sona erer. Babasının Fazlı Paşa Yokuşu'nda tuttuğu eve gider. Orada uzun bir hastalık geçirir. Bu hastalık süresince manevi hisleri artar.

1910-1912 yılları arasında Türk Ocağı'na girer. Milliyetçilik fikirlerinden etkilenir. Bazı farklılıklar dolayısıyla bir süre sonra Ziya Gökalp ile yollar ayrılır. 1912'de Balkan Muharebesi patlak verince Halide, Tealii Nisvan Cemiyeti'nin faaliyetlerine katılır. Bir hastanede gönüllü olarak çalışır. Memleketi yakından tanıma fırsatı bulur. 1913'de Balkan Savaşı son bulur.

Halide Edip, öğretmenlikten istifa eder. Kız Mektepleri Umumi Müfettişliğine getirilir. Bu görevi dolayısıyla İstanbul'un arka mahallerindeki fakir insanların hayatını yakından görme fırsatı elde eder. 1914'de I. Dünya Savaşı çıktığında aynı görevi sürdürmektedir. 1916'da Cemal Paşa'nın daveti üzerine maarifçi olarak Lübnan'a gider. Buralarda mektep açma faaliyetlerini üstlenmesi için görevlendirilmiştir. Günde 16 saat çalışmaktadır.

1917'de Adnan Adıvar'la evlenir. Tatil için Türkiye'ye gelirler. Lübnan'a tekrar döndüklerinde orada Kenan Çobanları'nı yayınlar. Bu eser bestelenerek opera şeklinde defalarca temsil edilir. Mart ayında okullar kapanınca Halide Edip tekrar İstanbul'a döner.

OKUMA HIZINIZ = (995/ ..... sn.) * 60 =

Okuma hızınızı bulmak için: Metni kaç saniyede okuduğunuzu formüldeki saniye alanına yazın ve sonucu hesaplayın.

ANLAMA ORANI TESTİ

1) Mehmet Beyin kızı nerde dünyaya gelmiştir?

A-) Beşiktaş B-)Kadıköy C-)Beyoğlu D-)Taksim E-)Evde

2) Halide'nin annesi hangi hastalığa yakalanmıştır?

A-)Kalp Hastalığı B-)Seker C-)Yatalak D-)Verem E-) Kanser

3) Halide kiminle tanışır?

A-)Doktor B-)Gazeteci C-)Memur D-)Yazar E-)Sair

4) Darülmüallimat'da kaç yıl öğretmenlik yapar?

A-)10 B-)9 C-)3 D-)7 E-)5

5) Davete nereye giderler?

A-)İstanbul B-)Ümraniye C-)Lübnan D-)Eskişehir E-)Aksaray

CEVAP ANAHTARI: 1.A 2.D 3.B 4.E 5.C

ANLAMA ORANI = (...../10)* 100 = %

Anlama oranızı bulmak için: Çözmüş olduğunuz soruların doğru cevaplarını noktalı alana yazın ve sonucu hesaplayın.